

CANCERREGISTERET 2008

Nye tal fra Sundhedsstyrelsen
2009 : 5

Redaktion:

Sundhedsstyrelsen
Sundhedsdokumentation
Islands Brygge 67
2300 København S.
Telefon: 7222 7400
Telefax: 7222 7404
E-mail: DOKU@sst.dk

Hjemmeside: www.sst.dk

Kategori: Udredning

Nye tal fra Sundhedsstyrelsen indeholder artikler med oplysninger om sundhedsvæsenet samt befolkningens sundheds- og sygelighedsforhold. Grundlaget for artiklerne er de registre, som Sundhedsstyrelsen har ansvaret for. Det omfatter bl.a. Landspatientregisteret, Sygesikringsregisteret, Dødsårsagsregisteret og Cancerregisteret.

Nye tal fra Sundhedsstyrelsen henvender sig til fagpersoner der arbejder med statistik om sundhedsområdet, politikere og administratorer inden for stat, regioner og kommuner, samt privatpersoner med interesse for sundhedsstatistik.

Signaturforklaring:

.		Nul
0	}	Mindre end ½ af den anvendte enhed
0,0		
		Tal kan efter sagens natur ikke forekomme

Som følge af afrundinger kan summen af tallene i tabellerne afvige fra totalen.

ISSN: 1901-2535

Titel: Nye tal fra Sundhedsstyrelsen [Online]

Uddrag, herunder figurer, tabeller og citater, er kun tilladt med tydelig kildeangivelse.

Cancerregisteret 2008

Lille stigning i antallet af nye kræfttilfælde

Introduktion

Nærværende publikation er en endelig opgørelse over årgangen 2008 i Cancerregisteret. Cancerregisteret vil fremover udgive endelige tal for en årgang inden udgangen af det følgende år. Således forventes årgang 2009 publiceret til december 2010.

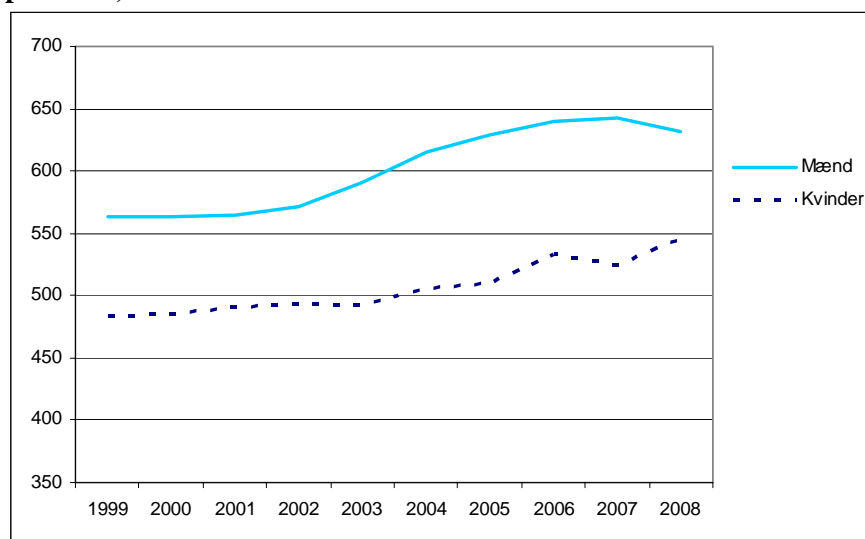
33.645 nye tilfælde i 2008

Der var 33.645 nye kræfttilfælde i 2008, hvilket er en lille stigning i forhold til 2007, hvor der var 32.812 nye tilfælde. Den aldersstandardiserede incidensrate¹ var 577, hvilket er en lille stigning i forhold til 2007 (571).

Den samlede stigning i incidensraten dækker over en stigning hos kvinder og et mindre fald hos mænd. Det er stigningen i brystkræft hos kvinder, der er den helt overvejende selvstændige faktor i det samlede billede.

Figur 1

Nye kræfttilfælde fordelt efter køn, samlet incidens pr. år 1999-2008 pr. 100.000 personer, aldersstandardiseret

Den aktuelle udvikling

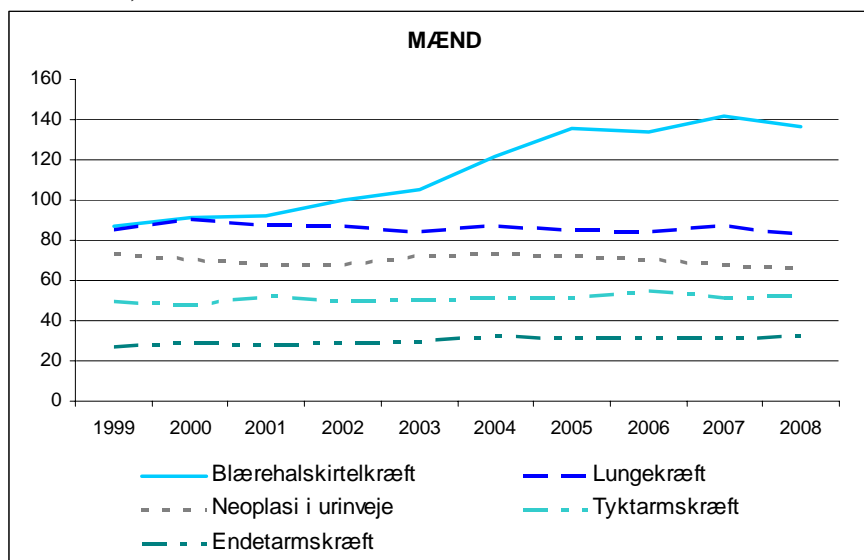
Kraftig stigning i nye brystkræfttilfælde

Brystkræft er stadig den hyppigste kræftform hos kvinder. Forekomsten er steget med 13 pct. siden sidste år, hvilket kan tilskrives en kraftig øgning i antallet af screeninger for brystkræft i alle regioner, dog især i Region Midtjylland. Stigningen afspejles også i gruppen CIS-bryst (carcinoma in situ i bryst), der tilsvarende findes ved screeningen.

Det forventes, at antallet af brystkræfttilfælde vil stige yderligere i 2009, når den fulde effekt af den nationale udrulning af screeningprogrammet er til stede.

¹ Incidensraten er antallet af nye tilfælde pr. 100.000 (mænd eller kvinder) aldersstandardiseret til den danske befolkningssammensætning i 2000.

Figur 2 Nye kræfttilfælde fordelt på udvalgte grupper, incidens pr. 100.000 mænd pr. år 1999-2008, aldersstandardiseret

Opbremssning i nye lungekræfttilfælde hos kvinder

Mens lungekræft stadig er den næsthøypigste kræftsygdom hos begge køn, ser det nu ud til, at den stigende udvikling hos kvinder, der er set i de sidste 10 år, er bremset op i 2008 med et lille fald på 4 pct. sammenlignet med 2007. Det kan dog ikke siges, om denne tendens vil fortsætte.

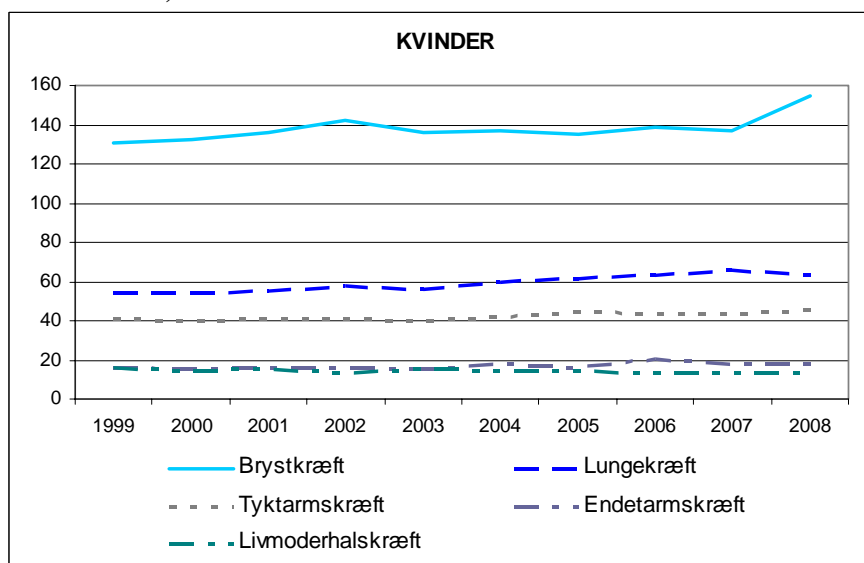
Lille fald i lungekræft hos mænd

Også hos mændene ses et lille fald på 5 pct. Forekomsten er på det laveste niveau i de seneste 10 år.

Stor stigning i svulster i hjerne og centralnervesystem hos kvinder

Der findes en stor stigning på 12 pct. fra 2007 til 2008 i forekomsten af nye tilfælde af i svulster i hjerne og centralnervesystem hos kvinder. Det er ikke klart, hvad dette skyldes. Der ses ingen tilsvarende stigning hos mænd.

Figur 3 Nye kræfttilfælde fordelt på udvalgte grupper, incidens pr. 100.000 kvinder pr. år 1999-2008, aldersstandardiseret

Fokus på kræft

Kræftsygdommene er i fokus på mange måder, hvilket kan medføre øgning i forekomsten af kræft. Både pakkeforløb for kræftsygdomme og øget screening vil have en indflydelse på, hvor mange kræftsygdomme, der findes, og hvornår i sygdomsforløbet, at diagnosen stilles.

Da de fleste kræftsygdomme i overvejende grad rammer ældre personer, vil udviklingen i bl.a. befolkningens alderssammensætning og tiltag på forebyggelses- og sundhedsområdet i det hele taget også indirekte have en indflydelse på forekomsten af kræft. Når som eksempel behandlingen af hjerte- og kredsløbssygdomme og symptomer forbedres – dødeligheden er faldet betydeligt i en længere årrække – så vil det alt andet lige betyde, at flere personer overlever længere med en deraf følgende større risiko for at få kræft.

Bedre diagnostiske muligheder og en mere udbredt anvendelse af disse muligheder er ligeledes en faktor, der påvirker antallet af diagnosticerede tilfælde.

Tabel 1 Udvikling i nye kræfttilfælde, incidens pr. 100.000 personer i 2008, aldersstandardiseret, sammenlignet med 2007, 2003 og 1999

Udvalgte grupper	Mænd				Kvinder			
	2008	Pct. ændring i fht. 2007	Pct. ændring i fht. 2003	Pct. ændring i fht. 1999	2008	Pct. ændring i fht. 2007	Pct. ændring i fht. 2003	Pct. ændring i fht. 1999
I alt	632	-2%	7%	12%	546	4%	11%	13%
Hoved og hals	33	5%	8%	11%	16	6%	12%	15%
Tyktarm	52	1%	3%	5%	45	3%	13%	10%
Endetarm	32	4%	10%	19%	18	3%	16%	14%
Lunge, bronkier og luftrør	83	-5%	-1%	-3%	63	-4%	11%	16%
Modermærkekræft i hud	24	-8%	13%	36%	29	5%	21%	45%
Anden hudkræft ^a	32	8%	-2%	38%	16	5%	8%	66%
Bryst					155	13%	14%	18%
Livmoderhals					13	-2%	-13%	-18%
Livmoder					24	7%	3%	5%
Æggestok					18	-6%	-8%	-21%
Blærehalskirtel	136	-4%	30%	57%				
Testikel	11	-10%	6%	1%				
Urinveje (neoplasi)	66	-3%	-9%	-10%	24	-2%	6%	6%
Hjerne og centralnervesystem	22	1%	23%	14%	26	12%	39%	33%
Øvrige	141	-2%	3%	0%	99	-2%	7%	4%

^a Ekskl. basaltcelle hudkræft

Metode	<p>Cancerregisteret afsluttede i efteråret 2008 en længerevarende moderniseringsproces. Cancerregisteret dannes nu primært via den såkaldte ”automatiserede cancerlogik”, et elektronisk kodningssystem, der behandler de elektronisk indberettede anmeldelser gennem Landspatientregisteret (LPR) og Sundhedsstyrelsens Elektroniske Indberetningssystem (SEI) samt patologisk-anatomiske diagnoser (SNOMED-patologi) fra Landsregisteret for Patologi (LRP).</p> <p>Op mod 20 pct. af indberetningerne er kodet manuelt eller berørt af validering for dobbeltregistreringer (”dobbelttumorer”), validering for metastaser fejlagtigt anmeldt som primær tumor og validering for manglende morfologikoder.</p>
Datagrundlag for publicering af årgang 2008	<p>De publicerede tal er dannet på baggrund af de indberetninger, der forelå 27. november 2009. Registeret er sammenkørt med Dødsårsagsregisteret 2008. Andelen af tilfælde baseret på dødsattest alene (DCO) udgør 0,1 pct. af den samlede incidens for 2008.</p>
Komplethed	<p>Da Cancerregisteret opdateres løbende ved hjælp af den automatiserede cancerlogik, vil antallet af nye kræfttilfælde for 2008 øges i de kommende år dog med aftagende styrke.</p> <p>Størrelsen af disse bidrag afhænger naturligvis af, hvornår registeret publiceres i forhold til den publicerede årgang. Sundhedsstyrelsen gør et stort arbejde for hurtigst muligt at få de sidste anmeldelser ind til registeret. Ved den hurtigere opdateringsgrad i Cancerregisteret vil der dog være anmeldelser, der udestår vedrørende seneste årgang, idet nogle patienter er i gang med ambulante forløb og registreres med en uafsluttet kontakt i Landspatientregisteret. Dette gælder især for patienter med prostatakræft, leukæmi og andre blodsygdomme; disse vil dog løbe ind i Cancerregisteret ved afslutning af kontakterne.</p>
Fortsat validering af det moderniserede Cancerregister	<p>De publicerede årgange af Cancerregisteret bliver fortsat valideret i Sundhedsstyrelsen frem til publicering af årgang 2009 til december 2010. Det forventes ikke, at denne validering fører til store ændringer i incidensen.</p> <p>Der pågår et valideringsprojekt af datakvaliteten i det moderniserede Cancerregister i samarbejde med Kræftens Bekæmpelse og udvalgte kliniske databaser. Dette projekt forventes afsluttet medio 2010.</p>

Kontaktpersoner:

Fuldmægtig Marianne L. Gjerstorff, 7222 7545, mlr@sst.dk
Afdelingslæge Ole B. Larsen, 7222 7715, obl@sst.dk
Kontorfuldmægtig Margit Rasted, 7222 7848, mha@sst.dk

Incidens – nye tilfælde

Nye kræfttilfælde i Danmark 2008

I Tabel 2.1 og 3.1 ses de absolutte antal henholdsvis de aldersstandardiserede incidensrater for de forskellige kræftsygdomme opdelt efter køn og overordnede hovedgrupper i ICD10-klassifikationen for årgang 2007 og 2008.

En detaljeret tabel over antallet i de enkelte grupper samt incidensrater findes i Bilag 1-3. En oversigt over afgrænsningerne af de enkelte hoved- og undergrupper vha. ICD10-grupperingen findes i Bilag 9.

Tabel 2.1 Nye kræfttilfælde (incidens) i 2007 og 2008 fordelt på hovedgrupper efter ICD10

Hovedgruppe	2007			2008		
	Mænd	Kvinder	I alt	Mænd	Kvinder	I alt
I alt	16 704	16 108	32 812	16 742	16 903	33 645
Mundhule og svælg	534	255	789	581	265	846
Fordøjelsesorganer	3 541	3 065	6 606	3 696	3 138	6 834
Luftveje og respirationsorganer	2 633	2 126	4 759	2 581	2 089	4 670
Knogler og ledbrusk	24	16	40	32	28	60
Hud ^a	1 374	1 297	2 671	1 393	1 363	2 756
Mesotel og bindevæv	140	144	284	159	140	299
Bryst	19	4 160	4 179	33	4 764	4 797
Kvindelige kønsorganer		1 746	1 746		1 784	1 784
Mandlige kønsorganer	4 104		4 104	4 052		4 052
Urinveje	1 751	778	2 529	1 728	768	2 496
Hjerne, centralnervesystem og øje	636	735	1 371	641	809	1 450
Endokrine kirtler	75	136	211	81	142	223
Lymfatisk væv	862	689	1 551	786	638	1 424
Bloddannende væv	500	352	852	424	334	758
Anden og dårligt specificeret kræft	511	609	1 120	555	641	1 196

^a Ekskl. basalcelle hudkræft

I tabel 2.2 og 3.2 ses tallene for de særskilte grupper, der tidligere talte med i incidensen og den samlede incidens med disse grupper.

Tabel 2.2 Incidens for særskilt opgjorte grupper 2007 og 2008

Opgjort særskilt ift. tidligere	2007			2008		
	Mænd	Kvinder	I alt	Mænd	Kvinder	I alt
Basalcelle hudkræft	3 299	3 648	6 947	3 558	3 994	7 552
Carcinoma in situ (CIS) i bryst	.	224	224	1	326	327
I alt, inkl. incidensen, tabel 2.1	20 003	19 980	39 983	20 301	21 223	41 524

Se mere i Bilag 4, der medtager en opgørelse over særskilte grupper, der alle udgør fokusområder, der bør følges nærmere. Blandt andre opgøres blodsygdommene polycytaemia vera, myelodysplastiske syndromer og andre ikke nærmere specificerede svulster i lymfoide og bloddannede væv, der vil indgå i pakkeforløbene for kræft, og som nu i ICD-O-3 klassificeres som maligne.

Tabel 3.1 Aldersstandardiserede incidensrater i 2007 og 2008 fordelt på hovedgrupper efter ICD10, incidens pr. 100.000 personer

Hovedgruppe	2007		2008	
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
I alt	643	525	632	546
Mundhule og svælg	19	8	21	9
Fordøjelsesorganer	137	97	141	99
Luftveje og respirationsorganer	100	69	97	67
Knogler og ledbrusk	1	1	1	1
Hud ^a	55	43	56	45
Mesotel og bindevæv	5	5	6	5
Bryst	1	137	1	155
Kvindelige kønsorganer		58		58
Mandlige kønsorganer	156		150	
Urinveje	68	25	66	24
Hjerne, centralnervesystem og øje	24	25	24	27
Endokrine kirtler	3	5	3	5
Lymfatisk væv	33	22	29	21
Bloddannende væv	20	11	16	11
Anden og dårligt specificeret kræft	21	19	22	20

^a Ekskl. basalcelle hudkræft

Tabel 3.2 Aldersstandardiserede incidensrater, for særskilt opgjorte grupper, incidens pr. 100.000 personer

Opgjort særskilt ift. tidligere	2007		2008	
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
Basalcelle hudkræft	127	118	135	128
Carcinoma in situ (CIS) i bryst	.	8	0	11
I alt, inkl. incidensrater, tabel 3.1	770	650	766	684

Udviklingen i nye kræfttilfælde – udvalgte grupper

Kræftformer

Tabel 4-5 viser absolutte tal for udvalgte grupper af kræftsygdomme, herunder også de grupper, der er omtalt i Kræftplan II, opdelt efter køn og alder.

Kræftplan II har fokuseret på enkelte kræftformer som særlige indsatsområder. I lighed med tidligere er disse kræftformer her behandlet separat med henblik på en beskrivelse af udviklingen i forekomsten af disse sygdomme.

Se Bilag 11 for ICD10-grupperingen for de udvalgte grupper.

Tabel 4 Udvalgte kræftformer for mænd 2008; nye tilfælde fordelt på alder

Mænd	0-14	15-29	30-44	45-59	60-74	75+	Total
Hoved og hals	3	8	50	322	407	133	923
Tyktarm	.	4	29	154	616	522	1 325
Endetarm	.	2	17	152	417	273	861
Lunge, bronkier og luftrør	.	.	29	311	1 147	713	2 200
Modermærkekræft i hud	2	18	103	133	270	123	649
Anden hudkræft ^a	.	1	15	51	264	413	744
Blærehalskirtel	.	.	1	377	2 244	1 082	3 704
Testikel	1	66	136	55	24	3	285
Urinveje (neoplasi) inkl. nyrekræft	7	3	47	264	812	595	1 728
Hjerne og centralnervesystem	25	25	92	165	199	104	610
Øvrige	69	69	153	646	1 709	1 067	3 713
I alt	107	196	672	2 630	8 109	5 028	16 742

^a Ekskl. basalcelle hudkræft

Tabel 5 Udvalgte kræftformer for kvinder 2008; nye tilfælde fordelt på alder

Kvinder	0-14	15-29	30-44	45-59	60-74	75+	Total
Hoved og hals	1	15	52	150	163	104	485
Tyktarm	.	5	20	189	536	683	1 433
Endetarm	.	1	21	99	250	204	575
Lunge, bronkier og luftrør	.	.	31	358	931	644	1 964
Modermærkekræft i hud	1	69	216	191	225	128	830
Anden hudkræft ^a	.	1	13	47	167	305	533
Bryst	.	12	410	1 427	2 057	858	4 764
Livmoderhals	2	27	133	75	70	54	361
Livmoder	.	.	19	165	354	204	742
Æggestok	1	7	35	126	240	137	546
Urinveje (neoplasi) inkl. nyrekræft	2	2	19	123	327	295	768
Hjerne og centralnervesystem	31	41	102	194	246	170	784
Øvrige	39	55	152	508	1 154	1 210	3 118
I alt	77	235	1 223	3 652	6 720	4 996	16 903

^a Ekskl. basalcelle hudkræft

Tabel 6-7 viser udviklingen i nye kræfttilfælde for udvalgte grupper af kræftformer i perioden 1999 til 2008 i absolutte tal. Tabel 8 viser den samlede udvikling i incidensen i absolutte tal, samt pr. 100.000 personer, standardiseret til DK-2000.

Tabel 6 Nye kræfttilfælde fordelt på udvalgte grupper, incidens for mænd pr. år 1999-2008

Mænd/årgang	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
I alt	12 994	13 143	13 275	13 610	14 213	15 000	15 689	16 264	16 704	16 742
Hoved og hals	723	748	692	753	775	760	760	841	862	923
Tyktarm	1 107	1 096	1 205	1 154	1 189	1 236	1 241	1 344	1 294	1 325
Endetarm	627	673	658	686	703	785	794	807	814	861
Lunge, bronkier og luftrør	2 004	2 141	2 090	2 101	2 049	2 138	2 152	2 171	2 263	2 200
Modermærkekræft i hud	428	492	441	469	532	471	600	618	688	649
Anden hudkræft [Ⓜ]	481	455	509	535	703	536	595	711	686	744
Blærehalskirtel	1 889	2 004	2 059	2 276	2 458	2 887	3 302	3 382	3 727	3 704
Testikel	292	273	241	271	274	315	280	305	316	285
Urinveje (neoplasi) inkl. nyrekræft	1 676	1 633	1 588	1 592	1 726	1 767	1 790	1 785	1 751	1 728
Hjerne og centralnervesystem	488	513	480	479	477	548	566	593	591	610

[Ⓜ] Ekskl. basalcelle hudkræft

Tabel 7 Nye kræfttilfælde fordelt på udvalgte grupper, incidens for kvinder pr. år 1999-2008

Kvinder/årgang	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
I alt	13 961	14 080	14 354	14 526	14 560	15 104	15 393	16 233	16 108	16 903
Hoved og hals	402	429	371	389	428	439	420	474	460	485
Tyktarm	1 238	1 213	1 256	1 256	1 222	1 315	1 385	1 387	1 396	1 433
Endetarm	470	454	495	485	471	553	492	624	551	575
Lunge, bronkier og luftrør	1 542	1 563	1 610	1 702	1 660	1 772	1 857	1 916	2 010	1 964
Modermærkekræft i hud	555	591	579	559	676	657	739	795	789	830
Anden hudkræft [Ⓜ]	304	331	375	346	476	382	438	501	508	533
Bryst	3 681	3 771	3 881	4 104	3 941	4 001	4 020	4 177	4 160	4 764
Livmoderhals	430	389	413	364	410	388	405	381	365	361
Livmoder	639	639	683	637	679	677	677	702	681	742
Æggestok	625	622	612	611	557	532	589	569	574	546
Urinveje (neoplasi) inkl. nyrekræft	683	706	716	685	695	716	711	751	778	768
Hjerne og centralnervesystem	554	592	575	583	542	682	659	674	699	784

[Ⓜ] Ekskl. basalcelle hudkræft

Tabel 8 Nye kræfttilfælde, samlet incidens pr. år 1999-2008, samt incidens pr. 100.000 personer, aldersstandardiseret

Årgang	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
I alt mænd og kvinder	26 955	27 223	27 629	28 136	28 773	30 104	31 082	32 497	32 812	33 645
I alt, standardiseret, DK-2000	509	510	513	519	526	545	555	573	571	577

Tabel 9-10 viser udviklingen i nye kræfttilfælde i perioden fra 1999 til 2008 som standardiserede rater for udvalgte grupper af kræftformer.

Tabel 9 Nye kræfttilfælde fordelt på udvalgte grupper, incidens pr. 100.000 mænd, aldersstandardiseret

Mænd/årgang	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
I alt	563	563	564	572	590	615	629	640	643	632
Hoved og hals	30	30	28	30	30	29	28	31	31	33
Tyktarm	49	48	52	50	50	52	51	55	51	52
Endetarm	27	29	28	29	29	32	32	32	31	32
Lunge, bronkier og luftrør	85	90	88	87	84	87	86	85	87	83
Modermærkekræft i hud	17	20	18	18	21	18	23	24	26	24
Anden hudkræft [□]	23	22	24	26	32	24	27	31	29	32
Blærehalskirtel	87	91	92	100	105	122	135	134	142	136
Testikel	11	10	9	10	10	12	11	12	12	11
Urinveje (neoplasi) inkl. nyrekræft	73	71	68	68	73	73	72	71	68	66
Hjerne og centralnervesystem	20	20	19	19	18	21	21	22	22	22

[□] Ekskl. basalcelle hudkræft

Tabel 10 Nye kræfttilfælde fordelt på udvalgte grupper, incidens pr. 100.000 kvinder, aldersstandardiseret

Kvinder/årgang	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
I alt	484	485	491	494	492	506	510	534	525	546
Hoved og hals	14	15	13	13	15	15	14	16	15	16
Tyktarm	41	40	41	41	40	42	44	44	44	45
Endetarm	16	15	16	16	16	18	16	20	17	18
Lunge, bronkier og luftrør	54	54	55	58	56	59	62	63	65	63
Modermærkekræft i hud	20	21	21	20	24	23	26	28	28	29
Anden hudkræft [□]	10	10	12	11	15	12	13	15	15	16
Bryst	131	133	136	142	136	137	135	138	137	155
Livmoderhals	16	14	15	13	15	14	14	14	13	13
Livmoder	22	22	24	22	23	23	23	23	22	24
Æggestok	22	22	21	21	19	18	20	19	19	18
Urinveje (neoplasi) inkl. nyrekræft	23	24	24	23	23	24	23	24	25	24
Hjerne og centralnervesystem	20	21	20	21	19	24	23	23	24	26

[□] Ekskl. basalcelle hudkræft

Kommentarer til udviklingen i nye kræfttilfælde i perioden 1999-2008 – udvalgte grupper

Generel stigning i incidens

Over den seneste 10-års periode er der samlet set sket en stigning i nye kræfttilfælde på 12 pct. for mænd og 13 pct. for kvinder, målt på incidensraterne. I 2008 ses en samlet mindre stigning i nye kræfttilfælde, der dækker over en stor stigning hos kvinder og et lille fald for mændenes vedkommende. Den store stigning hos kvinder skyldes helt overvejende den store stigning i brystkræft fra 2007 til 2008 (Tabel 10).

Indenfor de enkelte udvalgte grupper lægger man især i forhold til de aldersstandardiserede incidensrater mærke til følgende:

Hoved og halskræft

Der ses over hele perioden 1999-2008 for kvindernes vedkommende en stigning i incidensraten på 15 pct. Men niveauet er fortsat kun det halve af mændenes. Mændenes stigning er 11 pct.

Kræft i tyktarm (coloncancer)

Kræft i tyktarm er den 4. hyppigste kræftform hos mænd, og tallene er nogenlunde konstante.

Hos kvinder er tyktarmskræft den 3. hyppigste kræftform. Over perioden er der en stigning på 10 pct.

Kræft i endetarm (rectumcancer)

Kræft i endetarm er den 6. hyppigste kræftform hos mænd og den 9. hyppigste hos kvinder. Der ses over hele perioden stigninger for begge køn - mænd 19 pct. og kvinder 14 pct.

Der diagnosticeres næsten dobbelt så mange endetarmskræfttilfælde hos mænd som hos kvinder.

Kræft i lunge, bronkier og luftrør

Kræft i nedre luftveje og lunger er den næsthypigste kræftform hos begge køn. Årsagen til kræft i lunger, bronkier og luftrør er overvejende rygning.

Denne kræftform er for kvindernes vedkommende for første gang i perioden tilsyneladende ikke stigende. Niveauet er 76 pct. af mændenes, hvor det tilsvarende var ca. 60 pct. i starten af perioden. Samlet over perioden er incidensraten for kvinder steget med 16 pct.

Hos mænd er niveauet nogenlunde konstant med nogen udsving årene imellem. Tallet for 2008 er det laveste, der har været i perioden 1999-2008, men samlet set er der kun tale om et fald på 3 pct. over hele perioden.

Modermærkekræft i hud (malignt melanom)

For begge køn ses store stigninger forekomsten af modermærkekræft i hud over perioden – på 36 og 45 pct. for mænd hhv. kvinder.

Mændene ligger i hele perioden lidt lavere end kvinderne. Overdreven sol eksponering eller solariebrug er de vigtigste risikofaktorer.

Anden hudkræft

Gruppen anden hudkræft ekskluderer basalcelle hudkræft, der opgøres særskilt sidst i publikationen (Bilag 4). Overdreven solexponering er den vigtigste risikofaktor, men også udsættelse for kemiske stoffer i industriel fremstilling og forarbejdning har en betydning.

Der er en klar stigning over hele perioden i incidensen af anden hudkræft – mændene er steget 38 pct., kvinderne 66 pct. - men dette skal sammenholdes med en bedre dækning af disse sygdomme i registeret, der gør det

svært at tolke udviklingen mere nøjagtigt.

Der er desuden en markant kønsforskel i forekomsten, idet anden hudkræft diagnosticeres dobbelt så hyppigt hos mænd som hos kvinder.

Brystkræft hos kvinder Brystkræft er fortsat langt den hyppigste kræftform hos kvinder – mere end dobbelt så hyppig som lungekræft. Der ses en voldsom stigning på 13 pct. fra 2007 til 2008, og i hele perioden på 18 pct., hvilket kan forklares med øget mammografiscreening, hvilket også bekræftes af, at der er en tilsvarende stigning i nye tilfælde af carcinoma in situ (CIS) i bryst.

Der var 4764 nye tilfælde i 2008. Tallet må forventes at stige yderligere i de kommende år, når screeningen bredes helt ud regionalt og nationalt.

Stigningen i brystkræft svarer til ca. 37 pct. af den samlede stigning i antallet af nye kræfttilfælde hos kvinder.

Livmoderhalskræft Forekomsten af livmoderhalskræft har været jævnt faldende i mange år som en fortsættelse af udviklingen, der startede i 60'erne med den gradvise indføring af amtskommunal opsporing (screening) af forstadier til livmoderhalskræft.

Fra 2000 og frem er kurven fladet ud til et konstant niveau. Der var 361 nye tilfælde i 2008. Incidensraten er i perioden faldet med 18 pct.

Tallene for livmoderhalskræft vil på sigt igen blive påvirket af indførelse af HPV-vaccination, men denne effekt vil først kunne ses om tidligst 15 år og videre frem.

Kræft i livmoder (uteruscancer) Livmoderkræft udgør den 6. hyppigste gruppe hos kvinderne med 742 nye tilfælde i 2008. Der ses en stigning i incidensraten fra 2007 til 2008 på 7 pct. Niveaulet er dog nogenlunde konstant i hele perioden.

Kræft i æggestok (ovariecancer) Kræft i æggestok udgør den 8. hyppigste gruppe hos kvinderne. Niveaulet varierer noget årene imellem, men er samlet faldet 21 pct. fra 1999 til 2008.

Kræft i blærehalskirtel (prostatacancer) Prostatakræft er langt den hyppigste kræftform hos mænd. Sygdommen ses især efter 60-års alderen.

For første gang i perioden er det seneste års tal ikke højere end de tidligere, men dette skal tages med en række forbehold. Det er bl.a. ud fra Patologiregisteret klart, at der resterer en del anmeldelser for 2008, disse vil løbe ind i Cancerregisteret fra Landspatientregisteret ved afslutning af de ambulante forløb, som prostatapatienter ofte følger.

Over hele 10-års perioden udgør stigningen omkring 57 pct. – i absolutte tal en fordobling af antallet af årlige anmeldte nye tilfælde fra 1889 til 3704. Dette svarer til næsten halvdelen (48 pct.) af den samlede stigning i antallet af nye kræfttilfælde hos mænd.

Stigningen, der kun i mindre grad skal ses som udtryk for en ændret aldersfordeling, skyldes især, at der diagnosticeres mange nye tilfælde efter PSA-screeninger (PSA: prostata specifikt antigen). Dette slår især tydeligt igennem fra 2002-2003 og frem.

Testikelkræft

Der var 285 nye tilfælde af testikelkræft i 2008. Denne kræftform rammer overvejende unge og yngre voksne i alderen 15-44 år. Niveaue er nogenlunde konstant i perioden.

Svulster (neoplasi) i urinveje inkl. nyrekræft

Niveaue for neoplasier i urinvejene er for begge køn nogenlunde konstant over perioden, men præget af årlige variationer. Der er en stor kønsforskel, idet niveaue hos mændene er næsten tre gange kvindernes.

Svulster i hjerne og centralnervesystem

Gruppen svulster i hjerne og centralnervesystem omfatter såvel kræft som andre svulster (neoplasi).

Der ses i 2008 en stor stigning i såvel antal – fra 699 til 784 – som i incidensrate hos kvinder på 12 pct. Det er ikke klart, hvad dette skyldes. Der ses ingen tilsvarende stigning hos mænd fra 2007 til 2008.

Over perioden 1999 til 2008 er der stigninger for begge køn, størst for kvinder med 33 pct. For mænd er stigningen 14 pct.

Sammenlignes kønnene, ses der en udvikling fra samme niveau hos mænd og kvinder i starten af perioden til en situation, hvor niveaue hos kvinder ligger 17 pct. højere i forhold til hos mænd. Der er således en kønsforskel i udviklingen med forholdsvis flere nye tilfælde hos kvinder.

Ved denne gruppe skal man generelt være opmærksom på, at der kan være en effekt af stadig bedre billeddiagnostiske muligheder.

Udviklingen i nye kræfttilfælde for udvalgte grupper for de seneste 25 år

Kræftudviklingen 1984-2008

Tabel 11-14 viser udviklingen i antal kræfttilfælde fra 1984 til 2008 for de udvalgte kræftgrupper, herunder også de grupper, der er omtalt i Kræftplan II. Der er vist gennemsnitlige antal nye tilfælde for 5-års intervaller. Aldersstandardisering er til den danske befolkning år 2000 (DK-2000).

Se Bilag 11 for ICD10-grupperingen for de udvalgte grupper.

Den længere observationstid gør udviklingstendenserne tydeligere og mindre følsomme for små tilfældige ændringer. Over de seneste 25 år er det gennemsnitlige årlige antal nye kræfttilfælde samlet set steget med ca. 38 pct.

Der var således i perioden 2004-2008 gennemsnitligt mere end 8.800 flere nye kræftpatienter pr. år sammenlignet med perioden 1984-1988.

Selvom det samlede antal kræftpatienter er steget, er stigningen over tid ikke jævnt fordelt. Nærværende materiale kan ikke anvendes til at vurdere, hvorvidt den påviste stigning skyldes ændret biologisk forekomst, ændrede registreringsprocedurer, ændret diagnostik eller screening.

Tabel 11   **Udviklingen i antallet af nye kræfttilfælde (incidens) hos mænd fordelt på udvalgte grupper de seneste 25 år. Gennemsnitligt antal nye tilfælde pr. år**

Mænd	1984-1988	1989-1993	1994-1998	1999-2003	2004-2008
Hoved og hals	612	646	722	738	829
Tyktarm	935	963	1 025	1 150	1 288
Endetarm	639	632	618	669	812
Lunge, bronkier og luftrør	2 287	2 087	2 024	2 077	2 185
Modermærkekræft i hud	254	320	388	472	605
Anden hudkræft [Ⓜ]	293	403	421	537	654
Blærehalskirtel	1 439	1 512	1 565	2 137	3 400
Testikel	245	276	295	270	300
Urinveje (neoplasi) inkl. nyrekræft	1 532	1 576	1 591	1 643	1 764
Hjerne og centralnervesystem	374	403	474	487	582
Alle udvalgte grupper til sammen	8 610	8 818	9 123	10 182	12 420
Anden kræft	2 905	2 955	3 139	3 265	3 660
I alt	11 515	11 773	12 262	13 447	16 080

[Ⓜ] Ekskl. basalcelle hudkræft

Tabel 12   **Udviklingen i antallet af nye kræfttilfælde (incidens) hos kvinder fordelt på udvalgte grupper de seneste 25 år. Gennemsnitligt antal nye tilfælde pr. år**

Kvinder	1984-1988	1989-1993	1994-1998	1999-2003	2004-2008
Hoved og hals	301	319	357	404	456
Tyktarm	1 144	1 164	1 223	1 237	1 383
Endetarm	481	480	475	475	559
Lunge, bronkier og luftrør	1 029	1 158	1 392	1 615	1 904
Modermærkekræft i hud	351	437	505	592	762
Anden hudkræft [Ⓜ]	182	233	269	366	472
Bryst	2 748	3 069	3 400	3 876	4 224
Livmoderhals	554	530	463	401	380
Livmoder	656	674	640	655	696
Æggestok	607	580	592	605	562
Urinveje (neoplasi) inkl. nyrekræft	688	703	680	697	745
Hjerne og centralnervesystem	385	432	528	569	700
Alle udvalgte grupper til sammen	9 126	9 780	10 525	11 493	12 843
Anden kræft	2 550	2 705	2 750	2 803	3 106
I alt	11 677	12 485	13 275	14 296	15 948

[Ⓜ] Ekskl. basalcelle hudkræft

Tabel 13   **Udviklingen i incidensrater hos mænd fordelt på udvalgte grupper de seneste 25 år. Gennemsnitlige incidensrater pr. 100.000 mænd pr. år, aldersstandardiseret**

Mænd	1984-1988	1989-1993	1994-1998	1999-2003	2004-2008
Hoved og hals	27	28	30	29	30
Tyktarm	44	43	45	49	50
Endetarm	29	28	27	28	31
Lunge, bronkier og luftrør	103	91	87	86	84
Modermærkekræft i hud	11	13	16	19	22
Anden hudkræft [Ⓜ]	14	19	19	23	26
Blærehalskirtel	69	69	71	92	130
Testikel	10	10	11	10	11
Urinveje (neoplasi) inkl. nyrekræft	70	70	69	69	68
Hjerne og centralnervesystem	16	17	19	19	22
Anden kræft	132	131	135	133	139
I alt	525	520	529	557	613

[Ⓜ] Ekskl. basalcelle hudkræft

Tabel 14   **Udviklingen i incidensrater hos kvinder fordelt på udvalgte grupper de seneste 25 år. Gennemsnitlige incidensrater pr. 100.000 kvinder pr. år, aldersstandardiseret**

Kvinder	1984-1988	1989-1993	1994-1998	1999-2003	2004-2008
Hoved og hals	11	12	13	14	15
Tyktarm	39	38	39	39	42
Endetarm	17	16	16	15	17
Lunge, bronkier og luftrør	38	42	49	55	61
Modermærkekræft i hud	14	16	18	21	26
Anden hudkræft [Ⓜ]	6	7	8	10	13
Bryst	105	114	122	134	138
Livmoderhals	22	20	17	14	14
Livmoder	24	24	22	22	22
Æggestok	23	21	21	21	18
Urinveje (neoplasi) inkl. nyrekræft	24	24	23	23	23
Hjerne og centralnervesystem	15	16	19	20	24
Anden kræft	88	91	91	90	96
I alt	425	441	458	478	510

[Ⓜ] Ekskl. basalcelle hudkræft

Kommentarer til udviklingen i udvalgte grupper, herunder til grupperne i Kræftplan II (5-års perioder 1984-2008)

Generel stigning i antal nye tilfælde

Over den seneste 25-års periode er der samlet set sket en jævn stigning i antal anmeldte nye kræfttilfælde og incidensrater hos begge køn. Samlet er der tale om en stigning på 8.836 tilfælde, hvilket svarer til en stigning på 38 pct.

I de anmeldte nye tilfælde ses en stigning fra første til sidste 5-års periode for mænd på 4.564 ekstra tilfælde eller 40 pct. Heraf tegner de udvalgte grupper sig for de 3.810 ekstra tilfælde, hvilket svarer til en stigning i disse grupper samlet på 44 pct.

De største relative stigninger indenfor de udvalgte grupper kommer for mændenes vedkommende fra modermærkekræft i hud (der er steget med 138 pct. i antal), kræft i blærehalskirtel (136 pct.), anden hudkræft (124 pct.) og svulster i hjerne og centralnervesystem (55 pct.).

For kvinderne ses et lignende billede, idet der er en stigning fra første til sidste 5-års periode på 4.271 ekstra tilfælde. Dette svarer til en stigning på 37 pct. Heraf tegner de udvalgte grupper sig for de 3.716 ekstra tilfælde, hvilket svarer til en stigning i disse grupper samlet på 41 pct.

De største bidrag findes for kvinderne i grupperne anden hudkræft (159 pct.), modermærkekræft i hud (117 pct.), kræft i lunge, bronkier og luftrør (85 pct.), svulster i hjerne og centralnervesystem (82 pct.) samt brystkræft (54 pct.).

Stigningerne skal ses som et produkt af reelle stigninger, herunder som følge af befolkningens alderssammensætning og sundheds- og sygdomsprofil, af Cancerregisterets bedre dækning og af de diagnostiske muligheder, der dels udvides af den tekniske udvikling, dels er afhængig af den generelle fokusering på kræft, pakkeforløb og udvidet screening på specifikke sygdomsområder.

Disse faktorer har forskellig betydning ved de enkelte kræftsygdomme. For eksempel er de store stigninger i brystkræft hos kvinder og prostatakraft hos mænd først og fremmest begrundet i øget og forfinet diagnostisk aktivitet.

Kræftsygdommenes forekomst er generelt påvirket af befolkningens sundheds- og sygdomsprofil. Når forebyggelse og behandling forbedres på nogle sygdomsområder, f.eks. den medicinske behandling af hjerte- og kredsløbssygdomme, så har det en effekt på forekomsten af kræft. Og der er på denne måde sket meget over de seneste 25 år.

Stigninger i de aldersstandardiserede rater

Justeres der for befolkningens alderssammensætning, ses for al kræft stigninger for mænd og kvinder på hhv. 17 og 20 pct. fra første til sidste 5-års periode.

Det er de samme sygdomme, der viser de største relative stigninger i incidensraten, som ved de absolutte tal, dvs. for mændenes vedkommende modermærkekræft i hud (100 pct.), kræft i blærehalskirtel (88 pct.), anden hudkræft (86 pct.) samt svulster i hjerne og centralnervesystem (38 pct.) -

og for kvinderne anden hudkræft (117 pct.), modermærkekræft i hud (86 pct.), kræft i lunge, bronkier og luftrør (61 pct.) samt svulster i hjerne og centralnervesystem (60 pct.).

I den modsatte retning trækker kræft i lunge, bronkier og luftrør hos mænd med et fald på 18 pct., og hos kvinderne er det fald i livmoderhalskræft på 36 pct. og i kræft i æggestok på 22 pct., der holder lidt igen – der er dog her i den store sammenhæng tale om små sygdomme.

Sammenholdes disse procenter med procenterne for de absolutte tal ovenfor, ses det, hvorfor det er vigtigt at kontrollere for alderssammensætningen, som er en tung generel faktor for forekomsten af sygdommen i befolkningen som helhed, når sygdommens hyppighed eller risiko generelt stiger med alderen, hvad der jo gælder de fleste kræftformer.

Alderseffekten i populationen kan også ses med eksemplet livmoderkræft, hvor der er en stigning igennem perioden i antallet af nye tilfælde (i alt 6 pct.), men pga. befolkningens udvikling svarer dette faktisk til et fald i incidensraten på 8 pct. Gruppen er blevet større, men risikoen er faldet.

Hoved og halskræft

	1984-1988	2004-2008	2008
Nye tilfælde	913	1 285	1 408
Incidensrate mænd	27	30	33
Incidensrate kvinder	11	15	16

Gruppen udgør 5,2 pct. af incidensen af alle kræftformer for mænd og 2,9 pct. for kvinder. Hyppigheden er således næsten dobbelt så høj for mænd som for kvinder.

Incidensraterne er steget svagt (11 pct.) for mænd over hele perioden, mens der ses en stigning på 36 pct. for kvinder fra første til seneste periode.

Kræft i tyktarm (coloncancer)

	1984-1988	2004-2008	2008
Nye tilfælde	2 079	2 671	2 758
Incidensrate mænd	44	50	52
Incidensrate kvinder	39	42	45

Incidens-andel er (mænd/kvinder) 8,0 pct. / 8,7 pct.

Incidensraterne stiger for mænd ca. 14 pct. og noget mindre for kvinder med ca. 8 pct. Mændene ligger ca. 75 pct. højere end kvinderne.

Kræft i endetarm (rectumcancer)

	1984-1988	2004-2008	2008
Nye tilfælde	1 120	1 371	1 436
Incidensrate mænd	29	31	32
Incidensrate kvinder	17	17	18

Incidens-andel er (mænd/kvinder) 5,1 pct. / 3,5 pct.

Incidensraterne stiger lidt for mænd (ca. 7 pct.), men er konstant over perioden for kvinder. Mændenes niveau er ca. 80 pct. højere end kvindernes.

Kræft i lunge, bronkier og luftrør (cancer pulmonis, bronchii et trachealis)

	1984-1988	2004-2008	2008
Nye tilfælde	3 316	4 089	4 164
Incidensrate mænd	103	84	83
Incidensrate kvinder	38	61	63

Kræft i lunge, bronkier og luftrør er hos begge køn den næsthøjest kræftform.

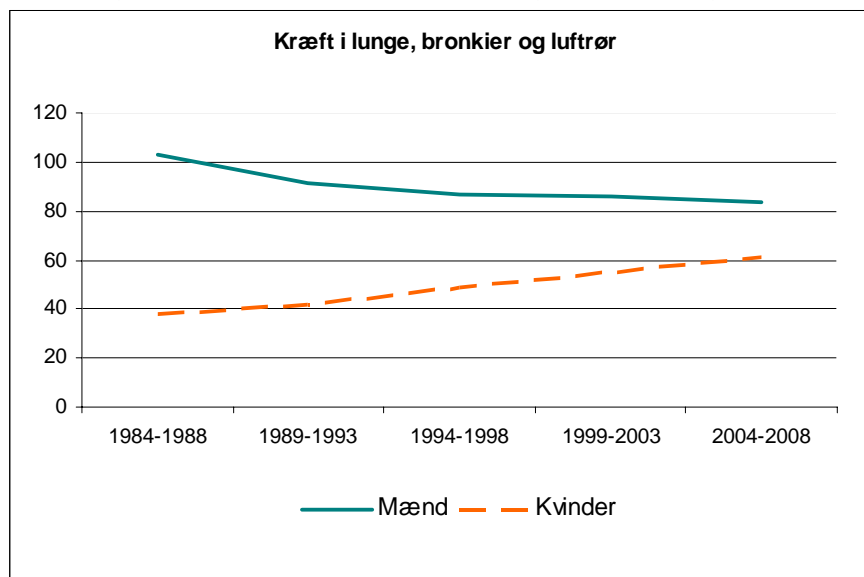
Incidens-andel (mænd/kvinder) er 13,6 pct. / 11,9 pct.

Over de seneste 25 år er antallet af nye tilfælde hos kvinder næsten fordoblet – fra 1.029 til 1.904 tilfælde. Denne sygdomsgruppe bidrager med 20 pct. af den samlede stigning i antallet af nye kræfttilfælde hos kvinder.

For mændene er niveauet konstant over perioden på ca. 2.200 nye tilfælde pr. år, hvorimod incidensraten er faldet betydeligt med ca. 18 pct. fra 103 tilfælde pr. 100.000 mænd til 84.

Den tidligere faldende incidensrate for mænd siden midten af 1980-erne fortsætter således, dog i mindre grad end tidligere, hvorimod kræft i lunger og nedre luftveje fortsat stiger betydeligt for kvinder. I perioden er incidensraten for kvinderne steget med 61 pct. (se figur 4).

Figur 4   **Udviklingen i incidensrater for kræft i lunge, bronkier og luftrør**

Mændenes niveau er 37 pct. højere end kvindernes, men denne forskel er betydeligt mindre end i starten af perioden, hvor mændenes niveau lå tre gange så højt som kvindernes. Kønsforskellen indsnævres således fortsat, hvilket relaterer sig til rygemønsteret for en del år siden.

Forebyggelse har en sen effekt i forhold til indsatstidspunktet, anslået afspejler den aktuelle forekomst tobaksforbruget for mindst 15 år siden.

Modermærkekræft i hud
(melanoma malignum cutis)

	1984-1988	2004-2008	2008
Nye tilfælde	605	1 367	1 479
Incidensrate mænd	11	22	24
Incidensrate kvinder	14	26	29

Incidens-andel er (mænd/kvinder) 3,8 pct. / 4,8 pct.

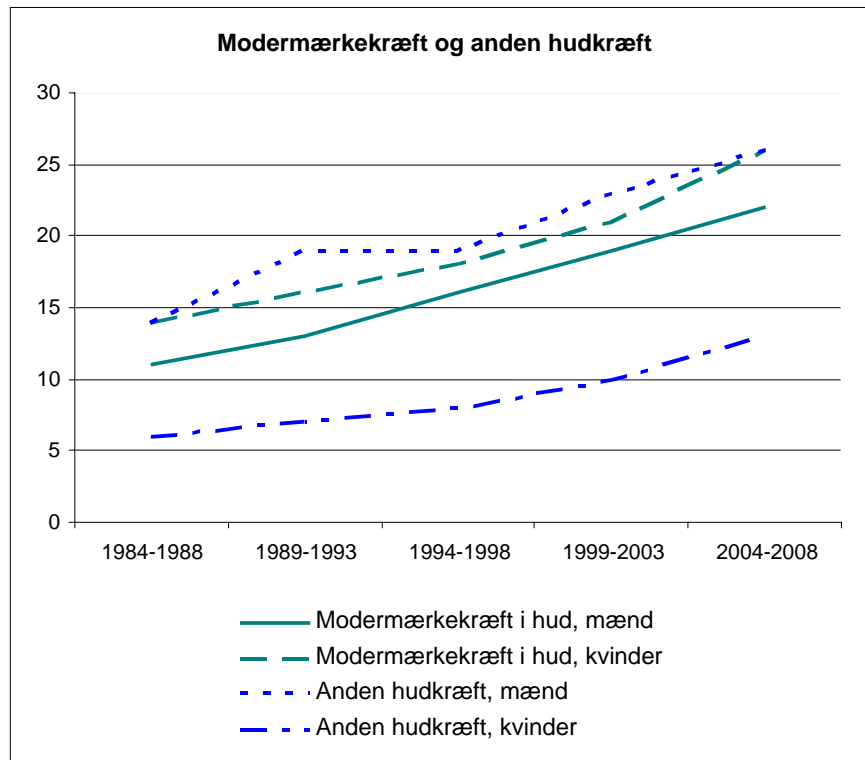
I absolutte tal ses en stigning over 25 år fra 605 anmeldte tilfælde om året

til 1.367 – dvs. mere end en fordobling. Dette skal dog i mindre grad også tages som udtryk for bedre dækning i registeret.

Tilsvarende er der for begge køn en kraftig stigning i incidensraterne over 25-års perioden på (mænd) 100 pct. hhv. (kvinder) 86 pct.

Vigtigste årsag er solesponering og solariebrug. Sygdommen har i modsætning til anden hudkræft i avancerede tilfælde (metastasering) en ikke ubetydelig dødelighed.

Figur 5 Udviklingen i incidensrater for modermærkekræft og anden hudkræft

Anden hudkræft

Gruppen er eksklusive basalcelle hudkræft, der opgøres særskilt – se Bilag 4. Største undergruppe er spinocellulært (planocellulært) karcinom i hud. Også i denne gruppe er solesponering og solariebrug den vigtigste risikofaktor.

	1984-1988	2004-2008	2008
Nye tilfælde	475	1 126	1 277
Incidensrate mænd	14	26	32
Incidensrate kvinder	6	13	16

Incidens-andel (mænd/kvinder) er 4,1 pct. / 3,0 pct.

Der ses store stigninger for begge køn i såvel absolutte tal som i incidensrater. Stigning i incidensraterne over 25-års perioden på mænd hhv. kvinder er på 86 og 117 pct. Stigningen i absolutte tal er på hhv. 124 pct. for mænd og 159 pct. for kvinder.

Der er dog ingen tvivl om, at en væsentlig del af stigningerne i denne gruppe også skal forklares med en bedre kompletthed i Cancerregisteret.

Brystkræft
(mammacancer)

	1984-1988	2004-2008	2008
Nye tilfælde	2 748	4 224	4 764
Incidensrate kvinder	105	138	155

Incidens-andel (kvinder) er 26,5 pct.

Brystkræft er den største kræftsygdom hos kvinder. Incidensen er steget fra 2.748 nye tilfælde i periodens første år til nu 4.224 nye tilfælde om året, hvilket til dels skyldes populations- og individuel screening.

Hos kvinder udgør stigningen (på 54 pct.) i antallet af tilfælde af brystkræft 35 pct. af den samlede incidensstigning hos kvinder over hele perioden.

Stigningen i incidensraten er på 31 pct. over 25-års perioden.

Der ses et relativt stort hop fra 2007 til 2008, hvilket skyldes den trinvis opstart af den regionale mammografiscreening, der nu bliver nationalt dækkende for de 50-69 årige kvinder. I takt med at screeningen udbygges i de kommende år, vil dette i sig selv betyde fund af flere nye tilfælde samtidig med et forventet fald i den relative dødelighed af sygdommen, fordi tidlig opsporing finder tidlige stadier med bedre livsprognose.

Dødeligheden er også i absolutte tal faldet - fra ca. 1.500 til ca. 1.200 dødsfald på de sidste 15 år, hvilket skyldes en kombination af tidligere diagnosticering og forbedret behandling af sygdommen.

Brystkræft findes også hos mænd, men i en helt anden størrelsesorden med 33 nye tilfælde i 2008. 5-10 mænd dør af brystkræft om året.

Livmoderhalskræft
(cancer cervicis uteri)

	1984-1988	2004-2008	2008
Nye tilfælde	554	380	361
Incidensrate kvinder	22	14	13

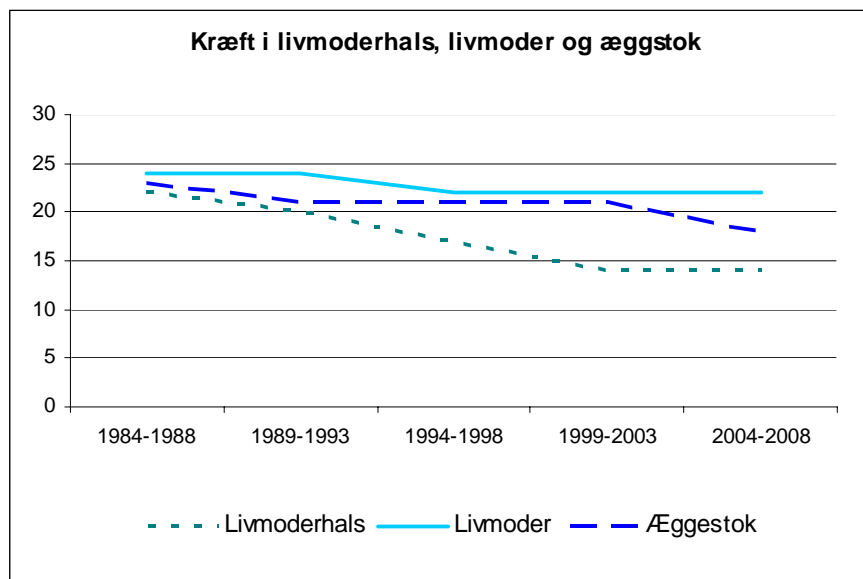
Incidens-andelen (kvinder) er 2,4 pct.

Antallet af nye tilfælde er nu omkring 380, hvor det i starten af perioden lå på ca. 550. Incidensraten er tilsvarende faldet med 36 pct.

Forekomsten af livmoderhalskræft har været jævnt faldende i hele perioden som en fortsættelse af udviklingen, der startede i 60'erne med den gradvise indføring af amtskommunal opsporing (screening) af forstadier til livmoderhalskræft.

Efter påviste celleforandringer følges patienten tæt, hvilket fanger eventuelle kræfttilfælde på et tidligere tidspunkt. Dødeligheden er faldet med ca. 35 pct. i absolutte tal i de seneste 15 år.

Figur 6 Udviklingen i incidensrater for kræft i livmoderhals, livmoder og æggestok

Kræft i livmoder
(uteruscancer)

	1984-1988	2004-2008	2008
Nye tilfælde	656	696	742
Incidensrate kvinder	24	22	24

Incidens-andelen (kvinder) er 4,4 pct.

Forekomsten af nye tilfælde af kræft i livmoder viser en lille stigning på 6 pct. over hele perioden. Incidensraten falder derimod lidt over hele perioden med 8 pct.

Kræft i æggestok
(ovariecancer)

	1984-1988	2004-2008	2008
Nye tilfælde	607	562	546
Incidensrate kvinder	23	18	18

Incidens-andelen (kvinder) er 3,5 pct.

Forekomsten af nye tilfælde af kræft i æggestok viser et mindre fald på 7 pct. over hele perioden. Incidensraten falder over hele perioden med 22 pct.

Kræft i blærehalskirtel
(prostatacancer)

	1984-1988	2004-2008	2008
Nye tilfælde	1 439	3 400	3 704
Incidensrate mænd	69	130	136

Incidens-andelen (mænd) er 21,1 pct., og kræft i blærehalskirtelen er den hyppigst diagnosticerede selvstændige kræftsygdom hos mænd.

Den stærkt stigende incidens skyldes mest en tættere diagnosticering vha. prostata specifikt antigen (PSA). Incidensen er steget fra 1.439 tilfælde i starten af perioden til 3.400 tilfælde i den seneste 5 års periode, og det må forventes, at dette tal stiger yderligere.

Stigningen (136 pct.) i antallet af anmeldte tilfælde af kræft i blærehalskirtelen forklarer 43 pct. af den samlede stigning i incidensen af alle kræftformer hos mænd over 25-års perioden.

Den tilsvarende stigning i incidensraten er på 88 pct. over 25-års perioden.

Testikelkræft (cancer testis)

	1984-1988	2004-2008	2008
Nye tilfælde	245	300	285
Incidensrate mænd	10	11	11

Incidens-andel (mænd) udgør 1,9 pct.

Der er en stigning i antallet af nye tilfælde og i incidensraten med hhv. 23 og ca. 10 pct. over perioden.

Testikelkræft rammer fortrinsvis yngre voksne (se Tabel 4). Det er ikke klart, hvorfor der er en stigning, men miljøbelastning med hormonlignende stoffer er foreslået som en betydende faktor.

Svulster (neoplasi) i urinveje (neoplasia organorum urinariae)

	1984-1988	2004-2008	2008
Nye tilfælde	2 220	2 509	2 496
Incidensrate mænd	70	68	66
Incidensrate kvinder	24	23	24

Gruppen omfatter kræft i nyre, nyrebækken, urinleder og urinblære samt urotheliale forstadier og ikke-ondartede tumorer i de fraførende urinveje.

Incidens-andel (mænd/kvinder) er 11,0 pct. / 4,7 pct.

De alderstandardiserede incidensrater er uden tydelige tendenser for begge køn over hele perioden. Niveauet hos mænd er ca. tre gange højere end for kvinder.

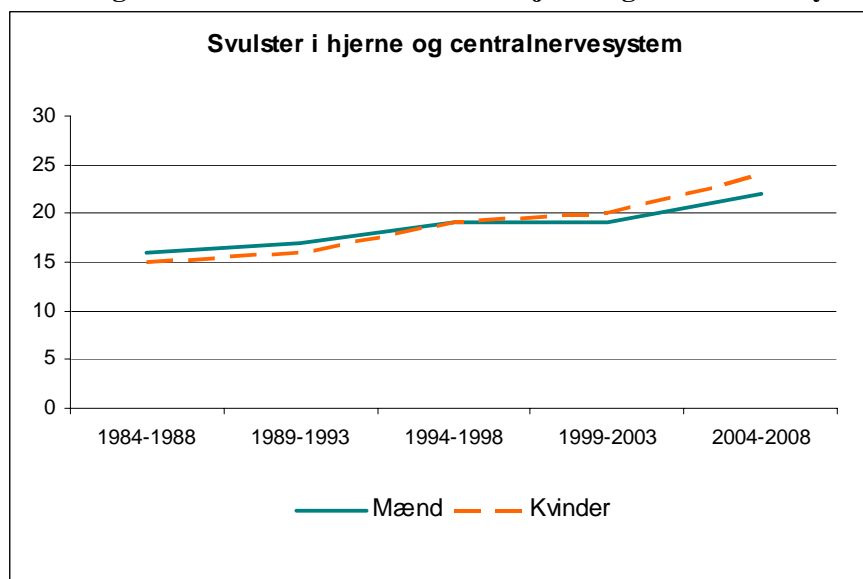
Svulster i hjerne og centralnervesystem (CNS)

	1984-1988	2004-2008	2008
Nye tilfælde	759	1 282	1 394
Incidensrate mænd	16	22	22
Incidensrate kvind.	15	24	26

Gruppen omfatter både ondartede og godartede svulster.

Incidens-andel (mænd/kvinder) er ca. 3,6 pct. / 4,4 pct.

Figur 7   **Udviklingen i incidensrater for svulster i hjerne og centralnervesystem**

Der er store stigninger i anmeldte tilfælde igennem 25-års perioden fra i alt 759 tilfælde pr. år i første periode til 1.282 tilfælde pr. år i den seneste 5-års periode. Dette svarer til stigninger i antal nye tilfælde på (mænd/kvinder) 55 pct. hhv. ca. 82 pct.

De tilsvarende incidensrater viser stigninger på 38 pct. hhv. 60 pct.

De store stigninger skal måske til dels forklares med bedre billeddiagnostiske muligheder, der finder flere tumorer både ved udredning for tumorsygdom og ved billeddiagnostik i forbindelse med udredning og behandling af andre sygdomme.

Om det også kan forklare kønsforskellen i udviklingen er sværere at gætte på. Der er et påfaldende stort hop i antallet af nye anmeldte tilfælde i 2008 hos kvinder (fra 699 i 2007 til 784), som ikke ses hos mændene.

Anden kræft

Restgruppen består af mange forskellige sygdomme med helt forskellig sygelighed og dødelighed. Gruppen udgør samlet ca. 23 pct. af nye tilfælde hos mænd og ca. 19 pct. hos kvinder.

Prævalens – forekomst i befolkningen 2008

I alt 212.540 personer – 86.594 mænd og 125.946 kvinder – med en eller flere tidligere anmeldte sygdomme var i live pr. 31. dec. 2008 (prævalente tilfælde). En person kan være registreret med flere anmeldelsespligtige sygdomme i forskellige hovedgrupper. Såfremt personen har flere anmeldelsespligtige sygdomme inden for samme hovedgruppe, tæller kun den første forekommende sygdom med.

Tabel 15 og 16 viser de prævalente tilfælde i Danmark fordelt på udvalgte grupper, køn og alder.

De største enkelt grupper blandt de prævalente tilfælde udgøres af kræft i blærehalskirtlen – 17.496 mænd, og brystkræft – 48.993 kvinder.

Nærværende prævalensopgørelse tager ikke hensyn til, hvornår kræftsygdommen er konstateret og således ikke, hvor længe personerne har overlevet siden diagnostidspunktet.

Man kan få et indtryk af overlevelsen ved at se på forholdet mellem prævalens og antal nyanmeldte tilfælde.

Dette ses tydeligt ved lungekræft hvor prævalensen (6.897) kun er noget højere end incidensen (4.164) pr. år, svarende til en dårlig overlevelse (relativ 1-års overlevelse på ca. 30 pct.).

Modsat findes der en god overlevelse for livmoderkræft (relativ 5-års overlevelse på ca. 80 pct.), her er prævalensen (9.902) også 13 gange så høj som incidensen (742).

Midt imellem ligger overlevelsen på tyktarmskræft (relativ 5-års overlevelse på ca. 50 pct.), hvilket stemmer godt overens med en prævalens (16.246), der ligger ca. 6 gange højere end incidensen (2.758).

Tabel 15 Prævalens hos mænd fordelt på udvalgte grupper og alder 2008

Mænd	0-14	15-29	30-44	45-59	60-74	75+	Alle
Hoved og hals	7	49	266	1 482	2 745	1 555	6 104
Tyktarm	1	14	119	772	3 075	3 282	7 263
Endetarm	.	3	61	612	2 285	2 000	4 961
Lunge, bronkier og luftrør	.	2	59	465	1 771	1 079	3 376
Modermærkekræft i hud	3	93	770	1 574	2 792	1 390	6 622
Anden hudkræft [Ⓜ]	1	6	88	381	1 866	3 125	5 467
Blærehalskirtel	.	1	6	922	9 296	7 271	17 496
Testikel	12	350	2 393	2 858	1 442	330	7 385
Urinveje (neoplasi) inkl. nyrekræft	35	64	272	1 652	5 888	5 639	13 550
Hjerne og centralnervesystem	130	431	884	1 368	1 628	650	5 091
Anden kræft	408	792	1 571	3 352	6 372	3 404	15 899
Levende mænd i alt	583	1 777	6 369	14 888	36 343	26 634	86 594

[Ⓜ] Ekskl. basalcelle hudkræft

Tabel 16 Prævalens hos kvinder fordelt på udvalgte grupper og alder 2008

Kvinder	0-14	15-29	30-44	45-59	60-74	75+	Alle
Hoved og hals	6	105	511	1 211	1 521	999	4 353
Tyktarm	1	17	103	807	3 143	4 912	8 983
Endetarm	.	2	60	468	1 547	1 877	3 954
Lunge, bronkier og luftrør	.	6	65	652	1 815	983	3 521
Modermærkekræft i hud	5	285	1 751	2 754	3 642	2 313	10 750
Anden hudkræft [†]	1	13	94	378	1 203	2 676	4 365
Bryst	1	29	1 738	11 125	22 048	14 052	48 993
Livmoderhals	2	68	1 352	2 500	2 755	2 322	8 999
Livmoder	1	3	72	957	3 869	5 000	9 902
Æggestok	5	50	256	1 044	1 799	1 139	4 293
Urinveje (neoplasi) inkl. nyrekræft	38	52	114	640	2 248	2 383	5 475
Hjerne og centralnervesystem	126	398	1 025	1 849	2 424	1 369	7 191
Anden kræft	308	633	1 292	2 885	5 000	3 880	13 998
Levende kvinder i alt	487	1 627	8 286	26 210	49 502	39 834	125 946

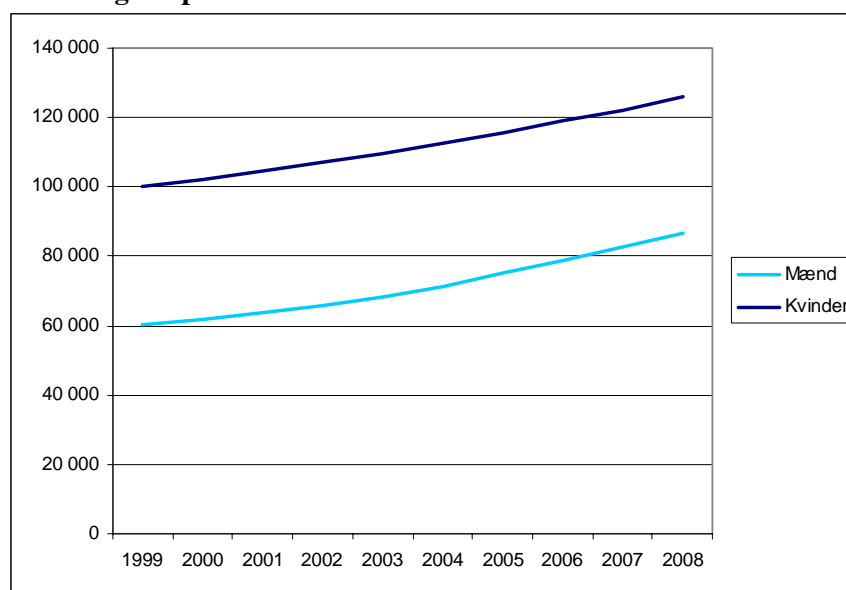
[†] Ekskl. basalcelle hudkræft

Udviklingen i prævalensen

Prævalensen kan anvendes til en vurdering af behovet for kontrol og efterbehandling.

Figur 8 viser udviklingen i prævalente tilfælde i de seneste 10 år fordelt efter køn. Tabel 17-18 viser udviklingen i antal kræftpatienter i de seneste 10 år fordelt efter køn og udvalgte grupper.

Der ses en jævn stigning i antallet af prævalente personer for de fleste sygdomme og for kræft som helhed.

Figur 8 Udviklingen i prævalensen 1999-2008

Tabel 17 Prævalens hos mænd 1999-2008, udvalgte grupper

Mænd	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Hoved og hals	5 271	5 321	5 337	5 389	5 476	5 519	5 576	5 756	5 910	6 104
Tyktarm	5 109	5 272	5 540	5 698	5 865	6 118	6 362	6 695	6 992	7 263
Endetarm	3 412	3 508	3 579	3 716	3 865	4 055	4 301	4 491	4 707	4 961
Lunge, bronkier og luftrør	2 515	2 637	2 743	2 842	2 804	2 949	3 087	3 096	3 287	3 376
Modermærkekræft i hud	4 050	4 318	4 530	4 772	5 081	5 292	5 610	5 933	6 303	6 622
Anden hudkræft [Ⓜ]	4 525	4 542	4 582	4 643	4 893	4 872	4 922	5 109	5 272	5 467
Blærehalskirtel	6 666	7 141	7 611	8 234	9 046	10 294	12 022	13 611	15 623	17 496
Testikel	5 890	6 047	6 175	6 335	6 520	6 713	6 876	7 045	7 239	7 385
Urinveje (neoplasi) inkl. nyrekræft	10 752	11 018	11 208	11 497	11 831	12 185	12 601	12 920	13 261	13 550
Hjerne og centralnervesystem	3 559	3 724	3 861	4 005	4 114	4 303	4 530	4 714	4 896	5 091
Anden kræft	11 463	11 621	11 971	12 357	12 688	13 284	13 945	14 539	15 233	15 899
Levende mænd i alt	60 249	61 959	63 746	65 925	68 445	71 300	75 013	78 570	82 733	86 594

[Ⓜ] Ekskl. basalcelle hudkræft

Tabel 18 Prævalens hos kvinder 1999-2008, udvalgte grupper

Kvinder	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Hoved og hals	3 266	3 409	3 502	3 561	3 653	3 797	3 904	4 058	4 182	4 353
Tyktarm	7 314	7 375	7 512	7 619	7 738	7 976	8 252	8 460	8 703	8 983
Endetarm	3 154	3 189	3 213	3 261	3 317	3 436	3 536	3 728	3 845	3 954
Lunge, bronkier og luftrør	1 985	2 165	2 301	2 443	2 546	2 732	2 909	3 076	3 337	3 521
Modermærkekræft i hud	7 173	7 492	7 781	8 087	8 485	8 869	9 290	9 805	10 246	10 750
Anden hudkræft [Ⓜ]	3 776	3 770	3 792	3 794	3 916	3 952	3 989	4 123	4 228	4 365
Bryst	35 596	36 858	38 173	39 649	41 046	42 481	43 936	45 484	46 915	48 993
Livmoderhals	10 184	10 020	9 892	9 721	9 607	9 478	9 384	9 300	9 112	8 999
Livmoder	9 324	9 399	9 507	9 525	9 583	9 634	9 657	9 754	9 748	9 902
Æggestok	3 825	3 890	3 959	4 033	4 058	4 111	4 192	4 231	4 283	4 293
Urinveje (neoplasi) inkl. nyrekræft	4 429	4 485	4 590	4 668	4 764	4 923	5 028	5 174	5 306	5 475
Hjerne og centralnervesystem	4 803	5 054	5 251	5 457	5 631	5 957	6 241	6 502	6 823	7 191
Anden kræft	10 245	10 402	10 673	10 955	11 191	11 767	12 310	13 031	13 519	13 998
Levende kvinder i alt	99 975	102 174	104 604	106 984	109 606	112 655	115 650	119 119	122 107	125 946

[Ⓜ] Ekskl. basalcelle hudkræft

Kilder og metoder

Indsamling af data

Indsamling af oplysninger sker i henhold til ”Bekendtgørelse om lægers anmeldelse til Cancerregisteret af kræftsygdomme m.v.”. Anmeldelserne er til og med 2003 foretaget på papirblanket. Fra 2004 sker indberetningen fra sygehuse gennem Landspatientregisteret (LPR) og for primærsektoren fra 2005 gennem Sundhedsstyrelsens elektroniske indberetningssystem (SEI).

Fra 2004 sker den primære databehandling af alle oplysninger med relevans eller mulig relevans for Cancerregisteret i den ”automatiserede cancerlogik”. Denne sammenholder nye oplysninger i LPR og Patologiregisteret (LRP) med eksisterende oplysninger i Cancerregisteret (CAR) og foretager derved den initiale vurdering af, om de nye oplysninger skal føre til en ny sygdom i CAR, om de skal supplere en eksisterende anmeldt kræftsygdom, eller om oplysningerne ikke tilføjer noget nyt.

Efter den maskinelle primære databehandling er der mellem 10 og 20 pct. af tilfældene, hvor der skal foretages en manuel vurdering og behandling. Dette kan i nogle tilfælde medføre, at Sundhedsstyrelsen er nødt til at gå tilbage til anmelderen for at få verificeret sygdommen.

Sundhedsstyrelsen udfører en række valideringsrutiner med henblik på at opdage fejlklassificeringer og lignende tvivlsomme tilfælde. Dette gælder ikke mindst verifikationen af metastaser kontra primærtumorer samt afklaring af, hvorvidt 2 eller flere tumorer indenfor samme organ(system) skal tolkes som en eller flere sygdomme.

Ved afslutningen af et år, og inden offentliggørelse af de endelige tal, foretages en samkørsel med Dødsårsagsregisteret, hvorved der identificeres personer med anmeldelsespligtige sygdomme, som ikke er anmeldt til Cancerregisteret. Der rettes henvendelse til de relevante afdelinger eller speciallæger, og registeret opdateres på baggrund af de yderligere indkomne anmeldelser. Der går ofte længere tid med disse sidste indhentninger, men de er vigtige for, at registeret bliver så komplet som muligt.

Ved ændringer og fejlretninger i de indberettede oplysninger vil cancerlogikken blive kørt om for de konkrete tilfælde, således at CAR baseres på de korrekte oplysninger.

Dødsattest alene

Tabel 19 viser andelen af tilfælde baseret på oplysninger fra dødsattest alene (DCO – Death Certificate Only) i perioden 1999 til 2008. For de seneste år vil andelen falde over tid, idet der løbende kommer opdateringer ind via LPR eller afkræftelse fra praktiserede læger og afdelinger af tvivlstilfælde.

Tabel 19 Andelen af tilfælde baseret på oplysninger fra dødsattest alene (DCO) årligt for perioden 1999-2008

Årgang	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Tilfælde i alt mænd og kvinder	26 955	27 223	27 629	28 136	28 773	30 104	31 082	32 497	32 812	33 645
Tilfælde, DCO	127	183	77	36	37	282	165	163	52	34
Andel i procent	0,5	0,7	0,3	0,1	0,1	0,9	0,5	0,5	0,2	0,1

Komplethed

I det moderniserede cancerregister inddrages yderligere en kilde i forhold til tidligere – nemlig patologisk-anatomiske diagnoser (SNOMED-patologi) fra Landsregisteret for Patologi (LRP). Dette betyder, at det nye registers dækningsgrad er endnu tættere på komplet. Dette betyder i sig selv et større eller mindre bidrag til incidensen i enkelte grupper, hudkræft er en kræftgruppe, der vurderes til at være steget meget alene pga. den bedre dækning.

Cancerregisteret opdateres løbende vha. den automatiserede cancerlogik. Sammenlignes antal nye kræfttilfælde indenfor de forskellige grupper i nærværende publikation med tilsvarende tal i tidligere publikationer ses, at der for de fleste kræftformer er sket en øgning i antallet af tilfælde. De største ændringer vil typisk ses de første år efter en årgangs offentliggørelse. Størrelsen af disse bidrag afhænger naturligt af, hvornår registeret publiceres i forhold til det publicerede år. Sundhedsstyrelsen gør et stort arbejde for hurtigst muligt at få de sidste anmeldelser ind til registeret.

Incidensregister

Cancerregisteret er et incidensregister, hvilket betyder, at årsopgørelsen viser antal nye kræfttilfælde i året og ikke antal personer, som har fået kræft. Den samme person kan optræde flere gange med forskellige anmeldelsespligtige diagnoser.

Aldersstandardisering

De anmeldelsespligtige sygdomme optræder oftest med stigende hyppighed med stigende alder. Derfor vil ændringer i befolkningens alderssammensætning være af betydning for antallet af nye tilfælde. En øgning af antallet af ældre vil betyde flere kræfttilfælde.

For at kunne sammenligne både over tid og geografiske områder anvendes aldersstandardisering. Herved korrigeres der for forskelle i befolkningens alderssammensætning og ændringer i denne. Der er i nærværende publikation foretaget en standardisering (DK-2000) til den danske befolkningssammensætning i 2000.

Anvendte klassifikationer

Fra 2004 indberettes anmeldelsespligtige sygdomme fra lægerne med ICD10-diagnoser. ICD10 anvendes fra 2004 også som grupperingsklassifikation (publikation). Før 2004 blev Cancerregisteret opgjort efter ICD7-klassifikationen. Se også Figur 9 nedenfor.

For at kunne lave sammenlignelige tidsserier over overgangen 2003-2004 er årgangene 1978 til 2003 opgjort efter de samme grupperinger, som anvendes fra 2004 og frem, og som vil blive anvendt fremover. Konverteringen er yderligere beskrevet i Bilag 10.

For perioden 1943-1977 findes Cancerregisteret fortsat klassificeret efter ICD-7.

Ved at opgøre Cancerregisteret efter ICD10 bliver det i højere grad muligt at lave direkte sammenligninger mellem Cancerregisteret og andre registre og statistikker f.eks. baseret på Landspatientregisteret. Men da der således er tale om en ændret opgørelsesmetode, vil der i visse tilfælde være mindre klassifikationsafhængige forskydninger i tallene på gruppe-niveau opgjort efter de forskellige klassifikationssystemer.

Generelt gælder det, at lymfomer efter ICD10 ikke klassificeres efter lo-

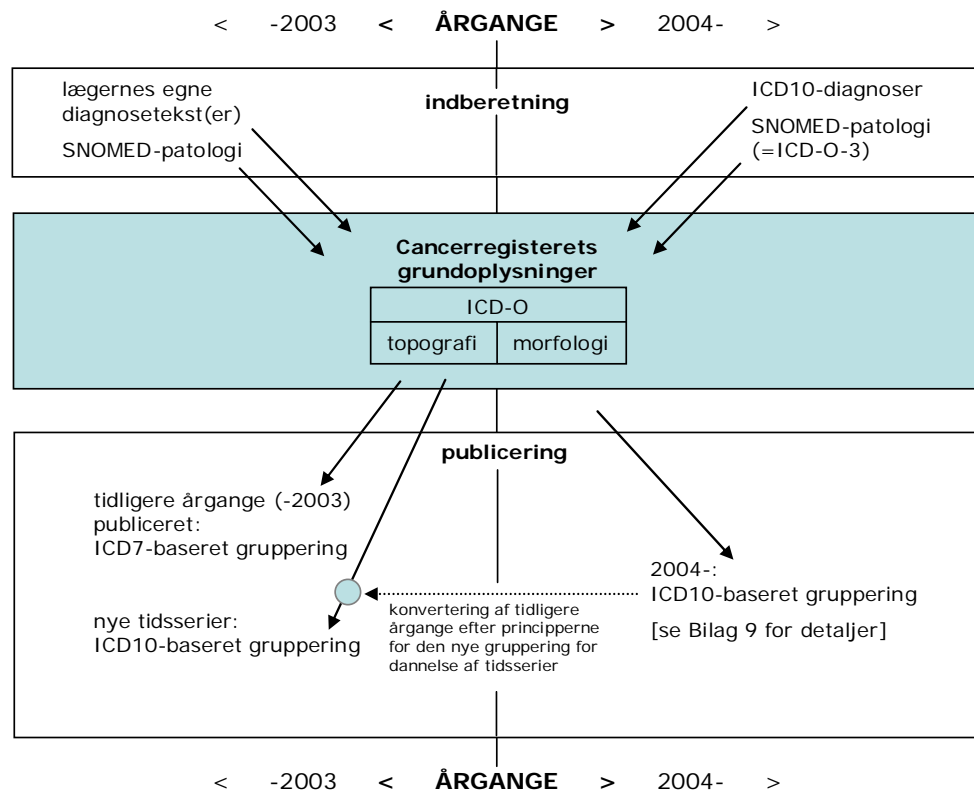
kalisation, men derimod efter morfologi. Alle maligne tumorer med specificeret malign lymfom-morfologi klassificeres i opgørelsen til kodeafsnittet C81-90.

Det er dog ikke i alle tilfælde tilstrækkeligt med kun ICD10-koder. Der anvendes således også i en del tilfælde morfologikoder (ICD-O-3) til yderligere afgrænsning efter internationale principper.

De nye grupperingsprincipper er detaljeret beskrevet i Bilag 9. De anvendte grupperingsprincipper vil løbende blive evalueret i samarbejde med Kræftens Bekæmpelse og de kliniske databaser på udvalgte områder.

Disse bemærkninger gælder udelukkende de statistiske opgørelser på gruppeniveau. I Cancerregisteret er data for topografi (lokalisering) og morfologi (celle- og vævstyper og -forandringer) på den enkelte sygdom fortsat baseret på uændrede principper efter ICD-O-klassifikationen.

Figur 9 Fra indberetning til Cancerregisterets indhold til publicering over tid

Bilag

- Bilag 1** Komplet ICD10 baseret tabel over incidens og incidensrater 2008 af de forskellige kræftformer. Mere detaljeret end grundtabellerne i hoveddokumentet
- Bilag 2** Antal nydiagnosticerede kræfttilfælde opdelt efter ICD10 (som i Bilag 1) og køn i perioden fra 1999 til 2008
- Bilag 3** Incidensrater opdelt efter ICD10 (som i Bilag 1) og køn i perioden fra 1999 til 2008
- Bilag 4** Incidens for særskilte grupper opdelt efter ICD10 og køn i perioden fra 1999 til 2008 (som i Bilag 3)
- Bilag 5** Incidens for mænd på udvalgte kræftformer fordelt efter regioner 2008
- Bilag 6** Incidens for kvinder på udvalgte kræftformer fordelt efter regioner 2008
- Bilag 7** Incidensrater for mænd på udvalgte kræftformer fordelt efter regioner 2008
- Bilag 8** Incidensrater for kvinder på udvalgte kræftformer fordelt efter regioner 2008
- Bilag 9** Komplet tabel over hvilke ICD10-koder og eventuelle morfologi (ICD-O-3), der ligger til grund for publikationens grupperinger
- Bilag 10** Beskrivelse af klassifikationsændring og tilbagekonvertering til ICD10
- Bilag 11** ICD10-gruppering til grund for udvalgte grupper (herunder kræftplan-grupperne)

Bilag 1 Kvinder og mænd fordelt i diagnosegrupper 2008, antal og rater pr. 100.000

Undergruppe	Antal			Rater - pr. 100.000	
	Mænd	Kvinder	Total	Mænd	Kvinder
I alt	16 742	16 903	33 645	632	546
Læbe	23	16	39	1	1
Tunge	114	49	163	4	2
Mundhule	146	91	237	5	3
Spytkirtel	29	27	56	1	1
Tonsil og mundsvælg	170	53	223	6	2
Næsesvælg	13	9	22	0	0
Andre dele af svælg	85	19	104	3	1
Anden og dårligt specificeret lokalisation i læbe, mundhule og svælg	1	1	2	0	0
Spiserør	307	123	430	12	4
Mavesæk	376	186	562	14	6
Tyndtarm	36	49	85	1	2
Tyktarm incl. colon-rectosigmoideum	1 325	1 433	2 758	52	45
Endetarm	861	575	1 436	32	18
Endetarmsåbning	38	76	114	1	2
Lever	208	99	307	8	3
Galdeblære og galdeveje	87	124	211	3	4
Bugspytkirtel	446	455	901	16	14
Anden og dårligt specificeret lokalisation i fordøjelsesorganer	12	18	30	1	1
Næsehule, mellemøre og bihuler	52	35	87	2	1
Strubehoved	229	54	283	8	2
Lunge, bronkier og luftrør	2 200	1 964	4 164	83	63
Brissel	2	1	3	0	0
Hjerte og brysthule	11	12	23	0	0
Lungehinde	83	22	105	3	1
Anden og dårligt specific. lokalisation i luftveje og respirationsorganer	4	1	5	0	0
Knogler og ledbrusk	32	28	60	2	2
Modermærke	649	830	1 479	24	29
Anden hud	744	533	1 277	32	16
Mesoteliom, anden lokalisation	12	6	18	0	0
Kaposi sarkom	5	.	5	0	.
Perifære nerver og autonome nervesystem	2	4	6	0	0
Bughinde og bindevæv i bughulens bagvæg	19	36	55	1	1
Andet bindevæv	121	94	215	5	3
Bryst	33	4 764	4 797	1	155
Ydre kvindelige kønsorganer		98	98		3
Skede		25	25		1
Livmoderhals		361	361		13
Livmoder		742	742		24
Æggestok		546	546		18
Moderkage		.	.		.
Anden og dårligt specificeret lokalisation i kvindelige kønsorganer		12	12		0
Penis	60		60	2	
Blærehalskirtel	3 704		3 704	136	
Testikel	285		285	11	
Anden og dårligt specificeret lokalisation i mandlige kønsorganer	3		3	0	
Nyre	389	238	627	15	8
Nyrebækken	85	53	138	3	2
Urinleder	39	27	66	1	1
Urinblære	1 207	446	1 653	47	14
Anden og dårligt specificeret lokalisation i urinveje	8	4	12	0	0
Øje	31	25	56	1	1
Hjerne- og rygmarvshinder	101	273	374	4	9
Hjerne	417	425	842	16	14
Rygmarv, kranienerver og centralnervesystem	92	86	178	3	3
Skjoldbruskkirtel	61	131	192	2	5
Binyre	14	7	21	1	0
Andre endokrine kirtler	6	4	10	0	0
Hodgkin malignt lymfom	71	49	120	3	2
Non-Hodgkin malignt lymfom	711	586	1 297	27	19
Ondartet myeloproliferativ sygdom	4	3	7	0	0

Bilag 1 Kvinder og mænd fordelt i diagnosegrupper 2008, antal og rater pr. 100.000
fortsat

Undergruppe	Antal			Rater – pr. 100.000	
	Mænd	Kvinder	Total	Mænd	Kvinder
Lymfatisk leukæmi	244	186	430	9	6
Myeloid leukæmi	137	124	261	5	4
Monocytleukæmi	14	2	16	1	0
Anden leukæmi	28	20	48	1	1
Anden og ikke specificeret kræft i lymfatisk og bloddannende væv	1	2	3	0	0
Metastaser og ikke specificeret kræft i lymfeknuder	457	532	989	18	17
Anden kræft med dårligt specificeret lokalisation og ikke specificeret kræft	98	109	207	4	3

Bilag 2 Antal nydiagnosticerede cancertilfælde 1999-2008, primær lokalisation og køn

Primær lokalisation	Køn	Diagnoseår									
		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
		M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
I alt	M	12 994	13 143	13 275	13 610	14 213	15 000	15 689	16 264	16 704	16 742
	K	13 961	14 080	14 354	14 526	14 560	15 104	15 393	16 233	16 108	16 903
Læbe	M	55	53	56	60	53	29	38	38	33	23
	K	21	34	13	16	27	15	16	15	10	16
Tunge	M	79	77	74	65	77	65	69	99	102	114
	K	44	41	26	35	43	40	40	60	50	49
Mundhule	M	117	128	129	118	121	126	134	145	133	146
	K	73	76	76	77	86	77	70	84	84	91
Spytkirtel	M	26	30	31	25	31	27	24	26	25	29
	K	19	28	22	33	23	26	29	22	25	27
Tonsil og mundsvælg	M	91	99	116	117	133	123	135	149	144	170
	K	26	44	40	48	43	52	45	53	59	53
Næsesvælg	M	16	12	12	17	13	16	14	18	19	13
	K	9	10	4	4	5	10	4	10	5	9
Andre dele af svælg	M	41	58	43	52	64	67	57	67	78	85
	K	12	16	10	11	14	12	16	19	22	19
Anden og dårligt specificeret lokalisation i læbe, mundhule og svælg	M	4	6	5	6	5	1	5	1	.	1
	K	2	1	3	.	5	.	.	2	.	1
Spiserør	M	248	248	285	303	284	300	271	272	276	307
	K	102	103	117	109	100	128	121	136	119	123
Mavesæk	M	335	301	323	327	334	323	353	371	364	376
	K	200	155	208	165	204	193	180	210	189	186
Tyndtarm	M	33	27	40	31	28	41	54	46	35	36
	K	33	30	33	25	49	43	38	39	38	49
Tyktarm incl. colon-rectosigmoideum	M	1 107	1 096	1 205	1 154	1 189	1 236	1 241	1 344	1 294	1 325
	K	1 238	1 213	1 256	1 256	1 222	1 315	1 385	1 387	1 396	1 433
Endetarm	M	627	673	658	686	703	785	794	807	814	861
	K	470	454	495	485	471	553	492	624	551	575
Endetarmsåbning	M	28	24	28	27	28	26	24	48	41	38
	K	52	51	61	67	74	63	62	74	74	76
Lever	M	174	174	170	193	190	188	180	192	177	208
	K	115	95	99	108	106	84	61	76	88	99
Galdeblære og galdeveje	M	75	63	73	79	59	65	79	77	95	87
	K	120	90	93	110	81	91	104	122	105	124
Bugspytkirtel	M	342	356	355	362	390	411	438	428	439	446
	K	373	372	428	403	383	434	411	441	488	455
Anden og dårligt specificeret lokalisation i fordøjelsesorganer	M	7	13	12	10	8	10	9	8	6	12
	K	11	11	17	8	9	4	12	12	17	18
Næsehule, mellemøre og bihuler	M	42	45	24	40	38	45	42	43	53	52
	K	38	21	33	20	29	22	24	34	34	35
Strubehoved	M	215	188	163	213	194	215	199	205	215	229
	K	51	39	43	50	39	30	60	55	45	54
Lunge, bronkier og luftrør	M	2 004	2 141	2 090	2 101	2 049	2 138	2 152	2 171	2 263	2 200
	K	1 542	1 563	1 610	1 702	1 660	1 772	1 857	1 916	2 010	1 964
Brissel	M	3	3	1	1	1	4	11	3	4	2
	K	.	2	4	4	3	3	4	3	4	1
Hjerte og brysthule	M	10	18	6	7	5	11	17	10	9	11
	K	11	7	3	7	15	10	14	24	14	12

Bilag 2
fortsat

Antal nydiagnosticerede cancertilfælde 1999-2008, primær lokalisation og køn

Primær lokalisation	Køn	Diagnoseår									
		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Lungehinde	M	90	64	81	73	67	76	76	86	87	83
	K	14	14	21	14	17	18	9	18	17	22
Anden og dårligt specificeret lokalisation i luftveje og respirationsorganer	M	5	2	1	1	2	1	7	5	2	4
	K	2	.	1	.	1	1	3	3	2	1
Knogler og ledbrusk	M	25	21	25	29	27	27	28	22	24	32
	K	15	23	21	25	32	16	16	23	16	28
Modermærke	M	428	492	441	469	532	471	600	618	688	649
	K	555	591	579	559	676	657	739	795	789	830
Anden hud	M	481	455	509	535	703	536	595	711	686	744
	K	304	331	375	346	476	382	438	501	508	533
Mesoteliom, anden lokalisation	M	5	8	4	8	6	20	9	10	10	12
	K	4	5	3	2	1	.	4	4	5	6
Kaposis sarkom	M	11	10	8	7	6	3	5	9	2	5
	K	2	.	.	1	.	3	.	1	2	.
Perifære nerver og autonome nervesystem	M	6	5	4	6	4	3	4	1	.	2
	K	8	4	1	5	1	2	5	2	3	4
Bughinde og bindevæv i bughulens bagvæg	M	11	15	17	18	13	7	24	7	12	19
	K	18	21	25	18	22	21	20	25	30	36
Andet bindevæv	M	54	40	59	54	61	87	97	98	116	121
	K	54	55	45	49	61	84	86	118	104	94
Bryst	M	30	15	35	26	31	26	20	26	19	33
	K	3 681	3 771	3 881	4 104	3 941	4 001	4 020	4 177	4 160	4 764
Ydre kvindelige kønsorganer	M										
	K	64	67	69	105	71	81	79	93	83	98
Skede	M										
	K	33	21	24	27	27	26	15	25	26	25
Livmoderhals	M										
	K	430	389	413	364	410	388	405	381	365	361
Livmoder	M										
	K	639	639	683	637	679	677	677	702	681	742
Æggestok	M										
	K	625	622	612	611	557	532	589	569	574	546
Moderkage	M										
	K	1	2	2	1	3	2	.	2	2	.
Anden og dårligt specificeret lokalisation i kvindelige kønsorganer	M										
	K	17	19	14	8	23	9	10	7	15	12
Penis	M	55	38	50	58	43	38	45	45	55	60
	K										
Blærehalskirtel	M	1 889	2 004	2 059	2 276	2 458	2 887	3 302	3 382	3 727	3 704
	K										
Testikel	M	292	273	241	271	274	315	280	305	316	285
	K										
Anden og dårligt specificeret lokalisation i mandlige kønsorganer	M	6	4	1	3	4	5	2	5	6	3
	K										
Nyre	M	303	321	326	301	324	364	369	402	394	389
	K	202	228	207	176	196	228	200	224	228	238

Bilag 2
fortsat

Antal nydiagnosticerede cancertilfælde 1999-2008, primær lokalisation og køn

Primær lokalisation	Køn	Diagnoseår									
		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Nyrebækken	M	83	70	61	57	58	58	74	70	79	85
	K	54	43	50	52	47	41	40	38	66	53
Urinleder	M	44	34	27	36	30	33	48	27	31	39
	K	16	19	18	14	19	12	21	20	16	27
Urinblære	M	1 243	1 195	1 169	1 190	1 304	1 299	1 288	1 273	1 242	1 207
	K	407	410	435	438	430	432	444	461	464	446
Anden og dårligt specificeret lokalisation i urinveje	M	3	13	5	8	10	13	11	13	5	8
	K	4	6	6	5	3	3	6	8	4	4
Øje	M	31	35	51	49	37	63	47	35	45	31
	K	38	33	41	40	30	57	44	46	36	25
Hjerne- og rygmarvshinder	M	62	74	62	76	57	76	80	93	98	101
	K	150	166	191	167	176	244	244	244	249	273
Hjerne	M	357	360	356	341	369	383	391	416	412	417
	K	329	354	322	337	299	340	315	342	358	425
Rygmarv, kranienerver og centralnervesystem	M	69	79	62	62	51	89	95	84	81	92
	K	75	72	62	79	67	98	100	88	92	86
Skjoldbruskkirtel	M	37	52	39	40	46	46	43	50	60	61
	K	107	119	101	95	114	155	116	120	126	131
Binyre	M	8	5	13	9	7	12	8	17	10	14
	K	5	6	11	17	10	13	12	8	8	7
Andre endokrine kirtler	M	1	.	.	1	.	1	1	1	5	6
	K	1	1	1	.	1	2	1	.	2	4
Hodgkin malignt lymfom	M	71	58	63	83	86	63	79	89	73	71
	K	39	55	62	55	54	45	48	65	72	49
Non-Hodgkin malignt lymfom	M	550	537	564	552	637	670	673	707	782	711
	K	473	533	501	474	498	529	560	618	610	586
Ondartet myeloproliferativ sygdom	M	40	30	25	27	25	6	7	12	7	4
	K	11	14	16	20	7	12	14	5	7	3
Lymfatisk leukæmi	M	269	246	239	211	241	288	290	279	294	244
	K	179	160	151	202	165	199	223	199	199	186
Myeloid leukæmi	M	178	171	173	173	156	151	139	172	156	137
	K	142	140	118	160	135	122	95	129	127	124
Monocytleukæmi	M	.	1	2	.	1	7	9	18	16	14
	K	.	2	1	2	1	7	8	9	6	2
Anden leukæmi	M	9	10	17	8	9	38	30	35	32	28
	K	10	4	12	9	14	32	28	23	20	20
Anden og ikke specificeret kræft i lymfatisk og bloddannende væv	M	.	1	.	2	6	5	5	.	2	1
	K	2	8	1	2	3	4	2	2	.	2
Metastaser og ikke specificeret kræft i lymfeknuder	M	337	372	374	351	343	411	450	457	404	457
	K	398	400	354	333	346	477	541	578	486	532
Anden kræft med dårligt specificeret lokalisation og ikke specificeret kræft	M	232	200	213	205	188	170	118	116	107	98
	K	291	277	230	230	256	175	171	142	123	109

Bilag 3 Incidensrater² 1999-2008, primær lokalisation og køn

Primær lokalisation	Køn	Diagnoseår									
		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
I alt	M	563	563	564	572	590	615	629	640	643	632
	K	484	485	491	494	492	506	510	534	525	546
Læbe	M	2	2	2	3	2	1	2	1	1	1
	K	1	1	0	1	1	0	1	0	0	1
Tunge	M	3	3	3	2	3	2	3	4	4	4
	K	2	1	1	1	1	1	1	2	2	2
Mundhule	M	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
	K	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3
Spytkirtel	M	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	K	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Tonsil og mundsvælg	M	4	4	4	5	5	4	5	5	5	6
	K	1	2	1	2	2	2	2	2	2	2
Næsesvælg	M	1	0	0	1	0	1	1	1	1	0
	K	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Andre dele af svælg	M	2	2	2	2	2	3	2	2	3	3
	K	0	1	0	0	0	0	1	1	1	1
Anden og dårligt specificeret lokalisation i læbe, mundhule og svælg	M	0	0	0	0	0	0	0	0	.	0
	K	0	0	0	.	0	.	.	0	.	0
Spiserør	M	10	10	12	12	12	12	11	11	11	12
	K	3	3	4	4	3	4	4	4	4	4
Mavesæk	M	15	13	14	14	14	13	14	15	14	14
	K	7	5	7	5	7	6	6	7	6	6
Tyndtarm	M	1	1	2	1	1	2	2	2	1	1
	K	1	1	1	1	2	1	1	1	1	2
Tyktarm incl. colon-rectosigmoideum	M	49	48	52	50	50	52	51	55	51	52
	K	41	40	41	41	40	42	44	44	44	45
Endetarm	M	27	29	28	29	29	32	32	32	31	32
	K	16	15	16	16	16	18	16	20	17	18
Endetarmsåbning	M	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
	K	2	2	2	2	3	2	2	3	3	2
Lever	M	7	7	7	8	8	7	7	7	7	8
	K	4	3	3	4	3	3	2	3	3	3
Galdeblære og galdeveje	M	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3
	K	4	3	3	4	3	3	3	4	3	4
Bugspytkirtel	M	15	15	15	15	16	17	17	17	17	16
	K	13	12	14	13	13	14	13	14	15	14
Anden og dårligt specificeret lokalisation i fordøjelsesorganer	M	0	1	1	0	0	1	0	0	0	1
	K	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1
Næsehule, mellemøre og bihuler	M	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2
	K	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Strubehoved	M	9	8	7	8	8	8	8	8	8	8
	K	2	1	2	2	1	1	2	2	1	2
Lunge, bronkier og luftrør	M	85	90	88	87	84	87	86	85	87	83
	K	54	54	55	58	56	59	62	63	65	63
Brissel	M	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	K	.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hjerte og brysthule	M	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0
	K	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0

² Incidensraten er antallet af nye tilfælde pr. 100.000 (mænd eller kvinder) aldersstandardiseret til den danske befolkningssammensætning i 2000.

Bilag 3 Incidensrater³ 1999-2008, primær lokalisation og køn
fortsat

Primær lokalisation	Køn	Diagnoseår									
		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Lungehinde	M	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3
	K	0	0	1	0	1	1	0	1	1	1
Anden og dårligt specificeret lokalisation i luftveje og respirationsorganer	M	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	K	0	.	0	.	0	0	0	0	0	0
Knogler og ledbrusk	M	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	K	1	2	2	2	2	1	1	2	1	2
Modermærke	M	17	20	18	18	21	18	23	24	26	24
	K	20	21	21	20	24	23	26	28	28	29
Anden hud	M	23	22	24	26	32	24	27	31	29	32
	K	10	10	12	11	15	12	13	15	15	16
Mesoteliom, anden lokalisation	M	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
	K	0	0	0	0	0	.	0	0	0	0
Kaposis sarkom	M	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	K	0	.	.	0	.	0	.	0	0	.
Perifære nerver og autonome nervesystem	M	0	0	0	0	0	0	0	0	.	0
	K	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bughinde og bindevæv i bughulens bagvæg	M	0	1	1	1	0	0	1	0	0	1
	K	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Andet bindevæv	M	2	2	2	2	2	3	4	4	4	5
	K	2	2	2	2	2	3	3	4	4	3
Bryst	M	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	K	131	133	136	142	136	137	135	138	137	155
Ydre kvindelige kønsorganer	M										
	K	2	2	2	3	2	3	3	3	3	3
Skede	M										
	K	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1
Livmoderhals	M										
	K	16	14	15	13	15	14	14	14	13	13
Livmoder	M										
	K	22	22	24	22	23	23	23	23	22	24
Æggestok	M										
	K	22	22	21	21	19	18	20	19	19	18
Moderkage	M										
	K	0	0	0	0	0	0	.	0	0	.
Anden og dårligt specificeret lokalisation i kvindelige kønsorganer	M										
	K	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0
Penis	M	3	2	2	3	2	2	2	2	2	2
	K										
Blærehalskirtel	M	87	91	92	100	105	122	135	134	142	136
	K										
Testikel	M	11	10	9	10	10	12	11	12	12	11
	K										
Anden og dårligt specificeret lokalisation i mandlige kønsorganer	M	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	K										
Nyre	M	13	13	13	12	13	14	14	15	15	15
	K	7	8	7	6	7	8	7	7	7	8

³ Incidensraten er antallet af nye tilfælde pr. 100.000 (mænd eller kvinder) aldersstandardiseret til den danske befolkningssammensætning i 2000.

Bilag 3 Incidensrater⁴ 1999-2008, primær lokalisation og køn
fortsat

Primær lokalisation	Køn	Diagnoseår									
		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Nyrebækken	M	4	3	2	2	2	2	3	3	3	3
	K	2	1	2	2	2	1	1	1	2	2
Urinleder	M	2	1	1	1	1	1	2	1	1	1
	K	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1
Urinblære	M	55	52	51	51	55	54	53	51	49	47
	K	14	14	14	14	14	14	14	15	15	14
Anden og dårligt specificeret lokalisation i urinveje	M	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0
	K	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øje	M	1	1	2	2	2	2	2	1	2	1
	K	1	1	1	1	1	2	2	2	1	1
Hjerne- og rygmarvshinder	M	3	3	3	3	2	3	3	4	4	4
	K	5	6	7	6	6	8	8	8	8	9
Hjerne	M	14	14	14	13	14	15	15	16	15	16
	K	12	13	11	12	10	12	11	12	12	14
Rygmarv, kranienerver og centralnervesystem	M	3	3	2	2	2	3	4	3	3	3
	K	3	3	2	3	2	4	4	3	3	3
Skjoldbruskkirtel	M	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	K	4	4	4	4	4	6	4	4	4	5
Binyre	M	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	K	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Andre endokrine kirtler	M	0	.	.	0	.	0	0	0	0	0
	K	0	0	0	.	0	0	0	.	0	0
Hodgkin malignt lymfom	M	3	2	2	3	3	2	3	3	3	3
	K	1	2	2	2	2	2	2	2	3	2
Non-Hodgkin malignt lymfom	M	23	23	23	22	25	27	27	27	30	27
	K	16	18	17	16	17	17	18	20	20	19
Ondartet myeloproliferativ sygdom	M	2	1	1	1	1	0	0	0	0	0
	K	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0
Lymfatisk leukæmi	M	11	10	10	9	10	12	12	11	12	9
	K	6	5	5	7	6	7	7	7	6	6
Myeloid leukæmi	M	8	7	7	7	7	6	6	7	6	5
	K	5	5	4	5	5	4	3	4	4	4
Monocytleukæmi	M	.	0	0	.	0	0	0	1	1	1
	K	.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Anden leukæmi	M	0	0	1	0	0	2	1	1	1	1
	K	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1
Anden og ikke specificeret kræft i lymfatisk og bloddannende væv	M	.	0	.	0	0	0	0	.	0	0
	K	0	0	0	0	0	0	0	0	.	0
Metastaser og ikke specificeret kræft i lymfeknuder	M	15	16	17	15	15	18	18	19	16	18
	K	13	13	11	10	11	15	17	18	15	17
Anden kræft med dårligt specificeret lokalisation og ikke specificeret kræft	M	11	9	9	9	8	7	5	5	4	4
	K	10	9	8	7	8	5	5	4	4	3

⁴ Incidensraten er antallet af nye tilfælde pr. 100.000 (mænd eller kvinder) aldersstandardiseret til den danske befolkningssammensætning i 2000.

Bilag 4 Incidens for særskilte grupper opdelt efter ICD10 og køn i perioden fra 1999 til 2008

Primær lokalisation	Køn	Diagnoseår									
		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Basalcelle hudkræft (basocellulære karcinomer)	M	2 291	2 257	2 502	2 597	2 479	2 830	2 823	3 207	3 299	3 558
	K	2 536	2 719	2 816	2 867	2 904	3 162	3 138	3 479	3 648	3 994
Carcinoma in situ i bryst	M	1	.	.	1	.	.	.	1	.	1
	K	132	151	156	123	108	181	218	234	224	326
Cervix uteri, let dysplasi	M										
	K	478	424	433	367	283	481	446	439	411	448
Cervix uteri, moderat dysplasi	M										
	K	663	623	578	605	576	826	882	975	935	1 029
Cervix uteri, svær dysplasi	M										
	K	1 080	981	1 035	1 107	970	1 373	1 475	1 614	1 753	2 162
Cervix uteri, Dysplasi uden specifikation	M										
	K	287	210	272	203	126	337	268	292	456	420
Carcinoma in situ på cervix uteri	M										
	K	1 287	1 122	1 040	948	931	832	792	748	783	697
Mola	M										
	K	118	130	106	116	89	85	85	84	76	107
Neoplasma placenta uden specifikation	M										
	K	3	3	5	1	2	1	2	1	3	2
Polycytaemia vera	M	43	39	54	39	52	102	95	104	78	62
	K	46	35	31	51	30	119	98	94	75	59
Myelodysplastiske syndromer	M	76	73	69	63	79	110	128	125	123	114
	K	67	49	65	54	45	81	104	97	79	87
Andre ikke nærmere specificerede svulster i lymfoidt og bloddannende væv	M	30	41	34	36	38	79	91	72	84	74
	K	53	38	59	47	53	104	118	110	102	74

Bilag 5 Udvalgte kræftformer efter region. Mænd 2008

Mænd	Region Nordjylland	Region Midtjylland	Region Syddanmark	Region Hovedstaden	Region Sjælland
Hoved og hals	93	183	180	314	153
Tyktarm	143	282	278	377	245
Endetarm	117	174	184	226	160
Lunge, bronkier og luftrør	261	464	499	579	397
Modermærkekræft i hud	74	137	138	210	90
Anden hudkræft ^{xx}	59	118	209	253	105
Blærehalskirtel	429	754	776	1 028	717
Testikel	30	56	62	93	44
Urinveje (neoplasi)	208	360	385	477	298
Hjerne og centralnervesystem	57	134	134	189	96
Øvrige	433	794	836	1 047	603
I alt	1 904	3 456	3 681	4 793	2 908

^{xx} Ekskl. basalcelle hudkræft

Bilag 6 Udvalgte kræftformer efter region. Kvinder 2008

Kvinder	Region Nordjylland	Region Midtjylland	Region Syddanmark	Region Hovedstaden	Region Sjælland
Hoved og hals	49	86	96	171	83
Tyktarm	167	287	318	414	247
Endetarm	63	121	135	161	95
Lunge, bronkier og luftrør	215	400	457	554	338
Modermærkekræft i hud	68	146	202	314	100
Anden hudkræft ^{xx}	28	72	159	184	90
Bryst	495	1 163	1 039	1 345	722
Livmoderhals	34	74	75	132	46
Livmoder	93	136	182	219	112
Æggestok	52	124	130	150	90
Urinveje (neoplasi)	70	176	164	231	127
Hjerne og centralnervesystem	69	143	163	286	123
Øvrige	340	606	728	963	481
I alt	1 743	3 534	3 848	5 124	2 654

^{xx} Ekskl. basalcelle hudkræft

Bilag 7 Udvalgte kræftformer efter region. Mænd 2008. Aldersstandardiserede rater pr. 100.000

Mænd	Region Nordjylland	Region Midtjylland	Region Syddanmark	Region Hovedstaden	Region Sjælland
Hoved og hals	30	29	28	40	34
Tyktarm	49	51	47	54	59
Endetarm	39	30	30	31	38
Lunge, bronkier og luftrør	85	81	82	79	92
Modermærkekræft i hud	24	23	22	28	21
Anden hudkræft ^²	22	23	37	40	28
Blærehalskirtel	139	128	125	139	162
Testikel	11	9	11	11	13
Urinveje (neoplasi)	69	63	64	68	69
Hjerne og centralnervesystem	19	23	22	24	22
Øvrige	147	137	137	142	142
I alt	633	598	604	656	679

^² Ekskl. basalcelle hudkræft

Bilag 8 Udvalgte kræftformer efter region. Kvinder 2008. Aldersstandardiserede rater pr. 100.000

Kvinder	Region Nordjylland	Region Midtjylland	Region Syddanmark	Region Hovedstaden	Region Sjælland
Hoved og hals	15	13	15	20	18
Tyktarm	48	42	44	44	50
Endetarm	18	18	19	17	19
Lunge, bronkier og luftrør	63	60	64	60	68
Modermærkekræft i hud	23	23	32	36	22
Anden hudkræft ^²	8	10	21	18	18
Bryst	147	174	152	148	150
Livmoderhals	12	12	13	15	10
Livmoder	28	20	26	24	22
Æggestok	15	18	19	17	19
Urinveje (neoplasi)	20	26	23	25	25
Hjerne og centralnervesystem	22	22	25	33	26
Øvrige	98	90	102	104	98
I alt	517	528	554	561	544

^² Ekskl. basalcelle hudkræft

Bilag 9   **Detaljeret gruppering anvendt i Cancerregisteret i overensstemmelse med 10. revision af den internationale sygdomsklassifikation (ICD10)**

Overordnet gruppering	Primær lokalisation	ICD10	Kommentarer
I alt (neoplasier)		alle nedenstående koder	Betegnelsen ”neoplasier” anvendes, fordi der i nogle organer (hjerne og centralsystem og i urinerveje) også medtages andet end ondartet (malign) kræft
Mundhule og svælg		C00-C14	
	Læbe	C00	
	Tunge	C01-02	
	Mundhule	C03-06	
	Spytkirtel	C07-08	
	Tonsil og mundsvælg	C09-10	
	Næsesvælg	C11	
	Andre dele af svælg	C12-13	
	Anden og dårligt specificeret lokalisation i læbe, mundhule og svælg	C14	
Fordøjelsesorganer		C15-26	
	Spiserør	C15	
	Mavesæk	C16	
	Tyndtarm	C17	
	Tyktarm incl. colon rectosigmoideum	C18-19	
	Endetarm	C20	
	Endetarmsåbning (analkanal)	C21	Ekskl. maligne melanomer (morfologi 872-879) og basocellulære karcinomer (morfologi 809), der medregnes til modernærkekræft hhv. basalcelle hudkræft
	Lever	C22	Inkl. intrahepatiske galdegange
	Galdeblære og galdeveje	C23-24	
	Bugspytkirtel	C25	
	Anden og dårligt specificeret lokalisation i fordøjelsesorganer	C26	

Bilag 9   **Detaljeret gruppering anvendt i Cancerregisteret i overensstemmelse med 10. revision af den internationale sygdomsklassifikation (ICD10)**

fortsat

Overordnet gruppering	Primær lokalisation	ICD10	Kommentarer
Luftveje og respirationsorganer		C30-39, C450	
	Næsehule, mellemøre og bihuler	C30-31	
	Strubehoved	C32	
	Lunge, bronkier og luftrør	C33-34	
	Brissel	C37	
	Hjerte og brysthule	C380-383, C388	
	Lungehinde	C384, C450	Inkl. <i>mesothelioma pleurae</i> (C450)
	Anden og dårligt specificeret lokalisation i luftveje og respirationsorganer	C39	
Knogler og ledbrusk		C40-41	
Hud		C43-44	Inkl. anus og canalis analis med specificeret kutan melanom morfologi (872-879). Ekskl. Kaposi sarkom (C46) – se nedenfor
	Modermærke	C43	Inkl. anus og canalis analis med specificeret kutan melanom morfologi
	Anden hudkræft (ekskl. basalcelle hudkræft)	C44	Ekskl. basalcelle hudkræft (809). Basalcelle hudkræft opgøres særskilt – se nederst
Mesotel og bindevæv		C451-459, C46-49, B210	
	Mesoteliom, anden lokalisation	C451-459	Ekskl. <i>mesothelioma pleurae</i> (C450) – se ovenfor
	Kaposi sarkom	C46, B210	
	Perifære nerver og autonome nervesystem	C47	
	Bughinde og bindevæv i bughulens bagvæg	C48	
	Andet bindevæv	C49	
Bryst		C50	Carcinoma in situ opgøres særskilt – se nederst

Bilag 9   **Detaljeret gruppering anvendt i Cancerregisteret i overensstemmelse med 10. revision af den internationale sygdomsklassifikation (ICD10)**

fortsat

Overordnet gruppering	Primær lokalisation	ICD10	Kommentarer
Kvindelige kønsorganer		C51-58	Ekskl. basalcelle hudkræft (809). Basalcelle hudkræft opgøres særskilt – se nederst
	Ydre kvindelige kønsorganer	C51	Ekskl. basalcelle hudkræft (809). Basalcelle hudkræft opgøres særskilt – se nederst
	Skede	C52	Ekskl. basalcelle hudkræft (809). Basalcelle hudkræft opgøres særskilt – se nederst
	Livmoderhals	C53	
	Livmoder	C54-55	
	Æggestok	C56, C570-574	Inkl. kræft i æggeledere (cancer tubae uterinae) og nærliggende bindevæv
	Moderkage Anden og dårligt specificeret lokalisation i kvindelige kønsorganer	C58 C577-579	
Mandlige kønsorganer		C60-63	Ekskl. basalcelle hudkræft (809). Basalcelle hudkræft opgøres særskilt – se nederst
	Penis	C60	Ekskl. basalcelle hudkræft (809). Basalcelle hudkræft opgøres særskilt – se nederst
	Blærehalskirtel	C61	
	Testikel	C62	
	Anden og dårlig specificeret lokalisation i mandlige kønsorganer	C63	Ekskl. basalcelle hudkræft (809). Basalcelle hudkræft opgøres særskilt – se nederst
Urinveje (neoplasi)		C64-68, D090-091, D301-309, D411-419	Yderligere er D-koderne afgrænset ved morfologierne 812-813
	Nyre	C64	
	Nyrebækken	C65, D301, D411	Yderligere er D-koderne afgrænset ved morfologierne 812-813
	Urinleder	C66, D302, D412	Yderligere er D-koderne afgrænset ved morfologierne 812-813
	Urinblære	C67, D090, D303, D414	Yderligere er D-koderne afgrænset ved morfologierne 812-813
	Anden eller dårligt specificeret lokalisation i urinveje	C68, D091, D304-309, D413, D417-419	Yderligere er D-koderne afgrænset ved morfologierne 812-813
Hjerne, centralnervesystem og øje		C69-72, C751-753, D32-33, D352-354, D42-43, D443-445	Inkl. hypofyse, koglekirtel (corpus pinale) og ductus craniopharyngealis
	Øje	C69	
	Hjerne- og rygmarsvinder	C70, D32, D42	
	Hjerne	C71, C751-753, D330-332, D352-354, D430-432, D443-445	Inkl. hypofyse, koglekirtel (corpus pinale) og ductus craniopharyngealis

Bilag 9   **Detaljeret gruppering anvendt i Cancerregisteret i overensstemmelse med 10. revision af den internationale sygdomsklassifikation (ICD10)**

fortsat

Overordnet gruppering	Primær lokalisation/type	ICD10	Kommentarer
	Rygmarv, kranienerver og centralnervesystem	C72, D333-339, D433-439	
Endokrine kirtler		C73-74, C750, C754-759	
	Skjoldbruskkirtel	C73	
	Binyre	C74	
	Andre endokrine kirtler	C750, C754-759	Ekst. tumorer i hypofyse, koglekirtel og ductus craniopharyngealis
Lymfatisk væv		C81-90	
	Hodgkin malignt lymfom	C81	
	Non-Hodgkin malignt lymfom	C82-85, C90	Incl. myelomatose (C900) og <i>mycosis fungoides</i> (C840)
	Ondartet myeloproliferativ sygdom	C88	
Bloddannende væv		C91-96	
	Lymfatisk leukæmi	C91	
	Myeloid leukæmi	C92	
	Monocyt leukæmi	C93	
	Anden leukæmi	C94-95	
	Anden og ikke specificeret kræft i lymfatisk og bloddannende væv	C96	
Anden og dårligt specificeret kræft		C76-80	
	Metastaser og ikke specificeret kræft i lymfeknuder	C77-79	Metastaser tæller kun med her, hvis der ikke er anmeldt en primærtumor
	Anden kræft med dårligt specificeret lokalisation og ikke specificeret kræft	C76, C80	

Bilag 9   Detaljeret gruppering anvendt i Cancerregisteret i overensstemmelse med 10. revision af den internationale sygdomsklassifikation (ICD10)

fortsat

Overordnet gruppering	Primær lokalisation/type	ICD10	Kommentarer
Udvalgte neoplasier og dysplasier			
Opgøres særskilt og tæller ikke med i den samlede incidens			
Basalcelle hudkræft (basocellulære karcinomer)		C44	Afgrænset ved morfologierne 809
Carcinoma in situ i bryst		D05	Har først været anmeldelsespligtig fra medio 2004
Dysplasier på cervix uteri		N87	
	Let dysplasi	N870	
	Moderat dysplasi	N871	
	Svær dysplasi	N872	
	Dysplasi uden specifikation	N879	
Carcinoma in situ på cervix uteri		D06	
Mola og neoplasma placenta		O01, D392	
	Mola	O01	
	Neoplasma placenta uden specifikation	D392	
Polycytaemia vera		D45.9	
Myelodysplastiske syndromer		D46	
Andre ikke nærmere spec. svulster i lymfoidt og bloddannende væv		D47.1, D47.3	

Ved publikationen af Cancerregistret 2004 skiftede diagnoseklassifikationen fra ICD7 til ICD10. Samtidig skiftede klassifikationen af morfologi (patologisk-anatomiske svar-diagnoser på celle- og vævsprøver) fra WHO's internationale "Classification of Diseases for Oncology" version ICD-O-1 til version ICD-O-3.

Sundhedsstyrelsen har desuden for at kunne lave sammenlignelige tidsrækker foretaget en konvertering af årgangene 1978-2003 fra ICD7- til ICD10-diagnoser.

Skift i diagnoseklassifikation fra ICD7 til ICD10

Overgangen til ICD10 som primær diagnoseklassifikation har som nævnt medført nogle mindre justeringer af grupperinger, som har givet anledning til forskydninger i tallene i forhold til tidligere udgivne tal, herunder en lille justering i niveauet for den samlede incidens.

En nøje gennemgang af de forskellige diagnosegrupper har desuden ført til justeringer af inklusions- og eksklusionskriterier, som bl.a. skyldes, at der internationalt til stadighed foregår justeringer af morfologiklassifikationen, hvorved sygdomme, der tidligere blev regnet med, nu ikke skal medregnes - og i nogle tilfælde omvendt.

Dette fører til mindre klassifikationsbetingede fald og stigninger i den opgjorte incidens i nogle grupper. Der er dog tale om små forskydninger. Sundhedsstyrelsen vil løbende i samarbejde med bl.a. Kræftens Bekæmpelse vurdere udtrækskriterierne og justere disse ved behov.

Nedenstående tabel er baseret på Cancerregistret 2003 og inkluderer dermed ikke de rettelser og ændringer, der skulle være kommet til efter offentliggørelse af tallene i 2007. Dette muliggør analyse af den nye ICD10 baserede grupperings effekt på niveauet for incidensen.

Bilagstabel 10.1 Nye kræfttilfælde efter ICD7 sammenlignet med ICD10 klassificering

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Efter ICD10	29 437	29 783	30 614	31 399	31 840	32 255	32 996	33 587	34 092
Efter ICD7	29 512	29 803	30 705	31 490	31 910	32 347	33 034	33 631	34 161
Difference	-75	-20	-91	-91	-70	-92	-38	-44	-69

Cancerregisteret opgjort i oktober 2007

Som det ses af bilagstabel 10.1, er incidensen opgjort på basis af ICD10 diagnoseklassifikation en anelse lavere end incidensen baseret på ICD7 klassificering. Dette skyldes som nævnt en kombination af flere faktorer, skiftet til ICD10 diagnoseklassifikation, skift i morfologiklassifikation til ICD-O-3 og dannelsen af nye udtrækskriterier baseret på ICD10.

Konvertering af historiske data til ICD10 for perioden 1978-2003.

For at sikre sammenlignelighed over tid er data for perioden 1978-2003 konverteret til ICD10. Konverteringen er foretaget til ICD10 vha. konverteringsnøgle (ICD-O-1 over ICD-O-2 over ICD-O-3 til ICD10) på alle kombinationer af morfologi og topografi i registret. Efterfølgende er der foretaget validering ved en nøje gennemgang af disse kombinationer.

Bilag 11 ICD10 gruppering til grund for udvalgte grupper

Anvendt klassifikation	ICD-10
Hoved-halskræft inkl. kræft i skjoldbruskkirtelen (<i>cancer thyroideae</i>)	C00-14, C30-32, C73
Tyktarmskræft <i>cancer coli</i> inkl. overgangen mellem tyktarm og endetarm (<i>cancer rectosigmoidei</i>)	C18-19
Endetarmskræft <i>cancer recti</i>	C20
Kræft i lunge, bronkier og luftrør <i>cancer pulmonis, bronchi et tracheae</i>	C33-34
Modermærkekræft i hud <i>melanoma malignum</i>	C43
Anden hudkræft, ekskl. basalcelle hudkræft	C44
Brystkræft <i>cancer mammae</i>	C50
Livmoderhalskræft <i>cancer cervicis uteri</i>	C53
Livmoderkræft <i>cancer corporis uteri</i>	C54-55
Kræft i æggestokkene <i>cancer ovarii</i> inkl. kræft i æggeledere (<i>cancer tubae uterinae</i>) og nærliggende bindevæv	C56, C570-4
Kræft i blærehalskirtel <i>cancer prostatae</i>	C61
Testikelkræft <i>cancer testis</i>	C62
Neoplasi i urinveje inkl. kræft i nyre (<i>cancer renis</i>) inkl. urothelial neoplasi i fraførende urinveje	C64-68, D090-091, D301-309, D411-419, Yderligere er D- koderne afgrænset ved morfologierne 812-813
Hjerne og centralnervesystem	C70-72, C751-753, D32-33, D352-354, D42-43, D443-445